Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 30 Montgomery St Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 211. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 5-го ЛИСТОПАДА 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 5, 1982 No. 211. VOL. LXXXIX.

Оленка Геймур репрезентуватиме „Свободу" на Балю Преси

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Оленка Геймур відома із своїх мистецьких виступів у багатьох осередках українського життя, буде репрезентувати щоденник „Свободу" на 10-му ювілейному Балю Преси, що відбудеться в суботу, 6-го листопада ц.р. у Філядельфії.

Оленка Геймур закінчила Музичну Школу Джуллієрд і Музичну Школу Мангеттен зі ступенем бакалавра і магістра та вчить гри на фортепіяні і співу. В найближчому майбутньому вона виїде на турне, як член Міської опери Ню Йорку.

Дочка Кирила і Валентини Геймур, Оленка, як і її батьки є членом УНСоюзу, як також членом Союзу Українок, Українського Музичного Інституту та Українського Інституту Америки. У цьогорічному конкурсі за звання „Міс Союзівки" Оленка була обрана першою кралею.

Оленка Геймур

„Веселка" буде теж заступлена на Балю Преси

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Дитячий журнал „Веселка" буде репрезентувати на 10-му Балі Української Преси у Філядельфії в суботу, 6-го листопада ц.р., молоденька членка 25-го Відділу УНСоюзу Яринка Ференцевич.

Дочка Юрія і Христини Ференцевичів, відомих пластових і громадських діячів, Яринка закінчила 10 років життя у вересні цього року. Вона ходить до 5-ої кляси початкової школи в Джерзі Сіті і до 6-ої кляси суботньої Школи Українознавства ОУА „Самопоміч" в Ню Йорку, де її мати є учителькою.

Крім того, Яринка є пильною новачкою 8-го гнізда новачок Пластової Станиці в Ню Йорку „Лісові Квіти", активним членом Мистецької Студії Слова Лідії Крушельницької та почала враз із своїм молодшим братом Тарасом науку гри на фортепіяну у проф. К. Чічки-Андрієнко.

Яринка Ференцевич

ЗВЕРНЕННЯ
ЗАКОРДОННОГО ПРЕДСТАВНИЦТВА УКРАЇНСЬКОЇ ГЕЛЬСІНКСЬКОЇ ГРУПИ

На підставі резолюції Конгресу ЗСА з 21-го червня 1982 року Президент Рональд Реґен проголосив 9-го листопада ц.р. — Днем Пошани Української Гельсінкської Групи.

Для відзначення цього проголошення ЗП УГГ організує маніфестацію перед будинком Організації Об'єднаних Націй в Ню Йорку, Перша авеню між 42-43 вул., 9-го листопада 1982 року о 12-ій год. дня. В маніфестації візьмуть участь представники національних рухів СССР, визначні представники української й американської громадськости, представники поневолених народів.

Звертаємося з проханням до українського громадянства — підтримати цю акцію. Щоб маніфестація 9-го листопада стала свідченням солідарности й допомоги самооборонному рухові нашого народу в його боротьбі за національні й людські права, за свободу й державну незалежність.

ЗП УГГ

Серед населення ЗСА проявляються противоєнні настрої

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Вибори на губернаторів та представників до Палати Репрезентантів і Сенату ЗСА, які відбулися у вівторок, 2-го листопада ц.р., поруч із перемогою демократичних кандидатів, як реакції звичайних громадян на політику президента Рональда Реґена, звану загально „реґеномікс", показали також інші настрої голосуючих.

У багатьох стейтах громадяни мали нагоду висловити голосуванням свою опінію відносно різних загальних чи вузько-стейтових питань, яке не обов'язує але все ж дає добрий образ загальних настроїв.

Найцікавіше було референдум у справі „замороження" виробу атомової зброї в ЗСА і СССР, перші вислідки якого показують велику більшість голосів у 9-ох стейтах, що висловилися за таким замороженням. Для такого голосування у референдумах причинилися тисячі добровольців що робили широку пропаганду в цілій країні, не зважаючи на те, що президент Реґен є проти підписання умови із СССР. Він, як і противники „заморожения", сумніваються чи у випадку підписання угоди в справі виробу атомової зброї поміж обидвома державами можна вірити СССР, що умова буде додержана.

Референдуми не зобов'язують Уряд ЗСА до нічого, але його вислід буде під розглядом так співробітників Президента як в Палаті Репрезентантів і Сенаті.

Мусулманці демонстрували в Кабулі

Кабул, Афганістан. — Західні кореспонденти передають з Кабулу, що уряд Бабрака Кармаля погодився тимчасово припинити покликання до військової служби людей гірських мусулманських племен провінції Пактія.

Це сталося у наслідок триденного мирного протесту, який провели в Кабулі представники цих племен, домагаючись скасування закону про покликання до війська їх людей для боротьби проти афганських партизанів. Західні дипломатичні джерела повідомили 3-го листопада, що протест представників гірських племен у Кабулі був найбільшим за весь час панування режиму Кармаля і відбувся вспереч гострій забороні уряду проводити подібні зібрання і протести.

Інформація з Ню Делі говорить, що в середині жовтня багаточисленні представники гірських мусулманських племен провінції Пактія зібралися в парку, в центрі Кабулу, щоб висловити свій протест і незгоду щодо призову в афганську армію молодих членів племен, порушуючи тим самим 50-літню традицію звільнення чоловіків цих племен від військової служби. Зібраних в парку негайно оточили урядові війська, а один із високих чиновників уряду прийшов уже в перший день зборів і наказав лідерам племен розійтися. Той чиновник також пояснив зібраним, що вони тепер мусять відбувати службу в армії, бо вони не зуміли ліквідувати повстанської діяльности у своїй провінції. Вожді племен не розходилися і грозили вбивством представника уряду, якщо їх вимога не буде виконана. Вони заявили, що „рішення про Пактію робиться тільки в Пактії, а не в Кабулі".

(Продовження на ст. 8)

ВІДЗНАЧАТЬ 50—РІЧЧЯ АРХИЄПИСКОПА МАРКА

Картерет, Н.Дж. — В суботу 6-го і неділю 7-го листопада тут в церкві св. Димитрія будуть відзначати 50-річчя пастирської служби Владики Марка, Архиєпископа Української Православної Церкви.

У святочний вечірні, яку в суботу, 6-го листопада відправлятиме Ювілят, візьме участь Блаженніший Владика Мстислав, як також представники Грецької Православної Церкви та Антійохійської Православної Церкви. Після вечірні плянується бенкет у церковній залі.

В неділю, 7-го листопада під час Богослужби будуть присвячені новий вівтар, свічник та хрест Архиєпископові Маркові.

Архиєпископ Марко приїхав до ЗСА в 1913 році, а парохом церкви св. Димитрія став у 1932 році. В 1970 році Митрополит Мстислав перевів у церкві св. Андрея в Бавнд Бруку свячення його на єпископа, а в 1974 році на архиєпископа. В тому часі церкву св. Димитрія піднесено до рівня катедри.

Архиєпископ Марко

Г. Фоґель очолив соціял-демократів в Німеччині

Бонн, Західня Німеччина. — Західньонімецька опозиційна партія соціял-демократів вступила на новий непевний шлях, назначуючи Ганса-Йохена Фоґеля, партійного лідера Західнього Берліну, перебрати керівництво партією з рук відходячого Гельмута Шмідта і стати кандидатом на канцлера у виборах, які мають відбутися у березні наступного року.

Після того, як Шмідт відкликав свою кандидатуру, швидкість з якою партійні лідери вибрали Фоґеля минулого тижня, говорить так про сильну підтримку нового кандидата, як і про свідомість браку часу на підготову передвиборної кампанії з своїм опонентом Гельмутом Колем. Вибір 56-літнього Фоґеля на лідера соціял-демократичної партії є дуже важливим з огляду на його здібності та вміння примирити основне ядро партії з голосним лівим крилом. Саме у пошуках спільної плятформи у політиці з прихильниками протиядерного руху „зелених" пройде випробування таланту нового лідера.

У своєму інтерв'ю минулого місяця в Західному Берліні Фоґель заявив, що соціял-демократи повинні прийняти „зрівноважену поставу" по відношенню до „зелених", які у минулих виборах підтвердили свої позиції як третя політична сила в країні. „Ми повинні віднестися серйозно до тих людей, а не трактувати їх як відщепенців", — заявив Фоґель.

ПАПА ПЕРЕСТЕРІГАЄ ПЕРЕД ВІЙНОЮ

Мадрид, Еспанія. — Продовжуючи своє перебування в Еспанії, Папа Іван Павло II в середу, 3-го листопада, перед багаточисленною авдиторією вчених заявив: „Чоловіки та жінки, які представляють науку і культуру, ваша моральна сила є безмежна. Саме ви можете бачити і прослідкувати за тим, щоб науковий сектор служив передовсім людській культурі і щоб його ніколи не спотворювали і не використовували для знищення людства. Ганьбою нашого часу є те, що багато дослідників займаються вдосконаленням нової зброї для війни, яка в один прекрасний день може вивитися фатальною".

Формальний характер зустрічі Папи з ученими сильно відрізнявся від попередньої хвилюючої події насиченого працею перебування Папи в Еспанії. Вечором, 3-го листопада, на переповненому вщерть футбольному стадіоні, на якому кілька місяців тому італійська футбольна дружина перемогла німецьку в змаганнях за чашу світу, Папа був зворушений до сліз ентузіястичним прийняттям понад 140,000 студентів та представників молоді.

Виступ Папи перед ученими був дуже серйозний. „Треба збудити совість. Ваша відповідальність і ваші можливості впливу на громадську думку є безмежні. Використайте їх служінню мирові та дійсному прогресові людини. Які чуда можна здійснити в нашому світі, якщо б найкращі таланти і найкращі дослідники взялися спільно за руки і промостили дороги для всіх народів і у всіх закутках землі", — сказав Папа.

У світі

ПОСОЛ З'ЄДНАНИХ СТЕЙТІВ У САЛЬВАДОРІ, зображуючи урядову систему цієї країни, назвав її „прогнилою" і загрозив припинити військову допомогу, якщо не припиняться порушення прав людини в Сальвадорі. Посол ЗСА Дін Р. Гинтон, на пресовій конференції у вівторок, 2-го листопада, заявив: „У вас не може бути демократичного суспільства, поки у вас не буде правити закон. Ми затривожені, сильно затривожені, функціонуванням вашої судової системи".

ПАПА ІВАН ПАВЛО II, ПРОДОВЖУЮЧИ СВОЮ поїздку по Еспанії, на Службі Божій в Мадриді перед мільйонною громадою віруючих, різко осудив розводи та аборти. На Службі Божій, спеціяльно присвяченій християнській сім'ї і родині, Папа захищав традиційне становище Католицької Церкви щодо подруж і сім'ї тим разом сильніше, ніж будь-коли. Під бурхливі оплески схвалення Папа заявив: „Сімейні відносини — це нерозривна свята тайна любови". Як відомо, новий соціялістичний уряд Еспанії задумує перевести леґалізацію абортів.

ВІЙСЬКОВИЙ КОМУНІСТИЧНИЙ РЕЖИМ У Польщі, щоб якось протидіяти закликам підпільних лідерів забороненої профспілки „Солідарність" до загального страйку, 10-го листопада застосовує нову тактику висміювання підпільних лідерів, як нездар та нерішучих і непослідовних.

МІНІСТРОВІ ФІНАНСІВ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ вкрали штани і 100 фунтів, коли він повертався поїздом з Манчестеру до Лондону. Депутат парляменту Джофрі Дікенс, товариш потерпілого міністра Джофрі Гова, сказав, що він передасть цю справу на обговорення парляменту тому, що уряд видає великі суми грошей на охорону членів уряду, але безуспішно. Якщо злодій міг ввійти непостереженим до купе у вагоні та вкрасти штани і гроші, то інший бандит також може непостережений зайти і вбити не тільки міністра фінансів, але й інших міністрів. „Це дуже серйозна справа", — заявив депутат парляменту.

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМ РЕЧНИКА американської місії в ОН Джоела Блокера, З'єднані Стейти Америки підтримають арґентинську резолюцію в ОН відносно Фальклендських островів. Арґентинська резолюція вимагає, щоб Британія і Арґентина приступили до переговорів і вирішили спір відносно островів мирним шляхом. Проти цієї резолюції сильно виступає Британія, уважаючи, що ще занадто скоро приступати до переговорів, і що резолюція передбачає корисні для Арґентини результати від таких переговорів. У приватних розмовах англійські дипломати заявили, що вони „глибоко розчаровані" рішенням ЗСА.

ІРАНСЬКІ ВІЙСЬКА РОЗПОЧАЛИ СВІЙ ТРЕТІЙ наступ в цьому році в понеділок, 1-го листопада, на іракські позиції, які все ще знаходяться на іранській території вздовж центрального фронту на захід від міста Дізфуль. Військові повідомлення з Багдаду говорять, що іракське летунство, яке має перевагу над іранським, завдало великих шкод наступаючим військам, а президент Іраку Саддам Гуссейн у промові заявив, що останній наступ іранських військ був розгромлений.

ПРЕЗИДЕНТ ЄГИПТУ ГОСНІ МУБАРАК ВИСЛОВИВ свою готовість зустрітися з прем'єр-міністром Ізраїля Менахемом Беґіном, щоб вирішити справу напруження у відношеннях між його країною та Ізраїлем, яке виникло після нападу Ізраїля на Ливан 6-го липня цього року.

УКРАЇНСЬКІ МИСТЦІ — УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЄВІ

Джерзі Сіті, Н.Дж. (Л.В-а). — „Це буде великий і особливий Концерт — подарунок Українському Музеєві від найславніших наших артистичних сил. Як і минулого року — в концерті беруть участь переважно українські зорі яскравої величини, — інформували редакцію щоденника, тут, у понеділок, 25-го жовтня, директор Українського Музею Марія Шуст і три представниці Комісії придбання фондів для Музею — Ліда Гайдучок, голова Комісії, Оля Ставнича і Татяна Тершаковець — члени.

Відвідувачі у „Свободі" розповіли про концерт — веріч музики, пісні, танцю і слова, що має відбутися у неділю, 14-го листопада цього року, о 3-ій годині по полудні, в приміщенні Леб студентського центру в авдиторії ім Айснера і Любіна в Нюйорському університеті (566 Ля Ґвардія плейс в Ню Йорку, біля Вашінгтон Сквер парк і Ґрініч Вілледж).

Перелік імен виконавців відразу переконує, що в початковому реченні нема пересади: тут бачимо таких співаків, як Павло Плішка, Андрій Добрянський, Христина Липецька і Ед Іванко; таких балерин, як Нуся Мартинюк і Мотря Слупчинська; балетмайстра Картера МекАдамса; скрипалів, як Галина Стрілець і Нестор Цибрівський; піяністів, як Юліяна Осінчук і Тома Гриньків; рецитаторів, як Лідія Крушельницька і Лариса Кукрицька; та бандуриста-віртуоза — Юліяна Китастого. Минулорічний концерт-бенефіс був розпроданий до останнього квитка, цей концерт напевно матиме ще більший успіх, — вірять його організатори.

Найбільш характерним для української Музею вже від першого року заснування в 1976 році є доконаліть — усе, що вони роблять, вони роблять на найвищому професійному рівні. Такими є всі виставки, про які похвали і заслужене визнання Музеєві дають не тільки українські глядачі та преса, але й не-українські. Такими є і інші почини Музею — його видання і його імпези, як ось цей концертбенефіс.

Гості в редакції пригадали, що перший добродійний концерт для Музею дала піяністка і музиколог д-р Юліяна Осінчук вже п'ять років тому, і відтоді такі концерти помножилися, як помножилася і кількість виконавців у них. І ось тепер, у запланованій неділю, це буде попис чотирнадцять солістів-артистів.

Це дійсно різноманітна і пребагата програма, і українській громаді метрополітального Ню Йорку слід скористатися з такої рідкісної нагоди побувати на багатому концерті, що не є щоденним явищем, — кажуть ентузіясти Українського Музею, підкреслюючи знову, що ці визначні працівники американської і української сцен дають свій час, таланти і досконале вміння для користи Українського Музею зовсім безкоштовно, бо весь-весь прихід піде на будівельний фонд Музею.

В організуванні концерту працює віддано також піяніст Роман Стецура. Квитки на концерт у ціні 12 долярів для дорослих і 8 долярів — для молоді до 18-го року життя і для пенсіонерів, можна вже набувати в самому Музеї, в „Арці" та в „Дніпрі". Можна буде також купити квитки перед

(Продовження на ст. 8)

У редакції під час розмови представниці Українського Музею розповідають про „Концерт музики, пісні, танцю і слова" (зліва): Оля Ставнича, Ліда Гайдучок, Марійка Шуст (директор УМ) і Таня Тершаковець.

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ В 40-РІЧЧЯ УПА

Ню Йорк, Н.Й. — Як уже інформовано, місцевий Громадський комітет для відзначення 40-річчя УПА, на закінчення циклу відзначень, влаштовує наукову конференцію в неділю, 7-го листопада, о год. 3-ій по полудні в Українському Інституті Америки. Передбачено ряд доповідей та дискусійний форум.

В Америці

У ДЕНЬ ЗАГАЛЬНИХ ВИБОРІВ В ЗСА ПОСАДНИК міста Філядельфії, Віллям Дж. Ґрін подав до загального відома, що він не буде більше кандидувати на цей пост, що його це має займати більше як повний рік. Це рішення, як також час, що його посадник вибрав для проголошення свого рішення, здивував всіх зацікавлених у політичному житті Пенсильванії.

КРАЙОВА РАДА ЦЕРКОВ, ОДНА ІЗ НАЙБІЛЬШИХ екуменічних організацій в ЗСА, стоїть тепер перед поважними закидами журналістів, що її члени симпатизують із скрайне лівими елементами. Голова Ради, методистський єпископ Джеймс Армстронг, опрокидує ті закиди, але з уваги на їх джерела і поважні голоси журналістів не може їх легковажити, тимбільше, що журналісти мають докази, що Рада є більше зацікавлена політичними теоріями марксизму як євангелієм.

УЧИТЕЛІ В НЮ ЙОРКУ СТВЕРДЖУЮТЬ, ЩО ВСІ вони пережили в якийсь спосіб наслідки расових і етнічних пересудів у школах. У окремому запитуванні в тій справі вони кажуть, що часом важко їм відповідно реагувати на такі випадки в часі навчання і здається немов діти ставляться згори з ненависттю до кожного, який є інакшої раси або етнічного походження, як вони.

УРЯДОВІ ЧИННИКИ ЗАЖАДАЛИ СЕКЦІЇ ЖІНКИ, яка померла в Наягара Фоллс після припадкового випущення хлору у хемічній фабриці. Цей трійливий газ вийшов після того, як зіпсувалася машина у фабриці, а робітники помилково випустили газ, ще заки зорієнтувалися у тому. Це вже шостий подібний випадок в останньому році у тій фабриці.

НА КНИЖКОВИХ ПОЛИЧКАХ ПОЯВИЛИСЯ ВЖЕ спомини бувшого президента Джиммі Картера під назвою „Задержуючи віру". Спомини мають 622 сторінки і перші рецензії на них не є надто ентузіястичні, зокрема з приводу довжини тих споминів та деяких нецікавих описів і міркувань.

У ВЕРЕСНІ КУПІВЛЯ ОДНОРОДИННИХ ДОМІВ зросла на майже 24 відсотки. Економісти бачать в тому поправу загального економічного стану країни. Безпосередньою однак причиною зросту на ринку купівлі домів є знижена відсоткова стопа, яка почала спадати літом цього року.

В ДІТРОЙТІ ВЗЯЛИ ДО ЛІКАРНІ 15-РІЧНОГО хлопця, який захворів після того, як з'їв цукерки, знані під назвою „Тепері і пізніше". Після аналізи у приватній лябораторії лікарні, в якій знаходиться хлопець, стверджено у його крові сліди ціянкалю. Припускають, що цукерки були покриті тією отрутою і тому негайно усунено їх з полиць крамниць в тій околиці. Наразі немає ще ніякого офіційного ствердження в тій справі.

У ВІДОМІЙ АВТОВІЙ ФІРМІ КРАЙСЛЕРА у Дітройті побоюються звільнення 6,000 робітників у зв'язку зі страйком проти Крайслера в Канаді. Робітники фабрик Крайслера на терені Канади домагаються зрівняння їхніх платень із винагородами у фабриках Форда і Дженерал Моторс в Канаді.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00. Make chek or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ місячно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Мільйонер-дипломат і професор -політик — обидва пришельці з Марса

У „Ню Йорк Таймсі" з 25-го жовтня появилися під спільним заголовком „Що американці мусять знати про СССР?" два листи до редактора, які можуть послужити за клясичний доказ, який анальфабетизм щодо Східньої Европи панує все ще не тільки в широких колах американського суспільства, але й серед політичної і наукової еліти.

Мультимільйонер Аверелл Гарріман, колишній амбасадор ЗСА у Москві, який підготовив був Ялтинську конференцію і був одним із тих дорадників президентів Ф. Д. Рузвелта і Г. Трумана, які переконали його, що Сталін — це „добрий старий вуйко Джо", з яким треба ближче співпрацювати, ніж з британським прем'єром Черчіллем, який мав тверезіший погляд на Сталіна, — колишній губернатор стейту Ню Йорку, іменем якого названо місто при головному шляху до столиці стейту Олбані і цілий парк на півночі від Ню Йорк-міста, подарував ще один мільйон для Російського інституту у Колюмбійському університеті в Ню Йорку, спеціяльно на студії про Совєтський Союз. Екзекутивний секретар „Братства для замирення" в Наєк, Н. Й. (існує і така організація), Ричард Баґджет Дітс вітає у своєму листі в „Ню Йорк Таймсі" щедрий дар Гаррімана і жалкує, що американське суспільство годується тільки неґативними вістками про Совєтський Союз — про його зброєння, переслідування опозиції та закордонні авантюри, — „коли американський нарід повинен бути інформований також про позитивні аспекти совєтського життя".

Названий діяч хвалиться, що він належав до групи 165 американців, які перевели „подорож миру" по Совєтському Союзі, переїхали там 2,000 миль і „свобідно пересувалися по містах" і „мали нагоду „стрічатися з студентами, господинями, вчителями і людьми бизнесу". Названий ентузіяст „замирення" між ЗСА і СССР не знає або вдає, що не знає, що комуністична система не визнає приватної торгівлі і що в Совєтському Союзі взагалі нема „людей бизнесу".

Читаємо там далі, що скрізь відвідувачі зустрічали загальний гін совєтських людей до миру, цей гін дістав „особливий поштовх від потерпілих 27-ми мільйонів жертв Другої світової війни і від поруйнованої країни". Автор признає, що „існують між нами (ЗСА і СССР) розбіжності, але існують також реальні речі, які повинні здвигнути підвалини миру".

Поруч із листом цього наївного американця, який „свобідно" їздив і ходив на просторі 2,000 миль у СССР і який не знає, що вся подорож цієї пацифістичної совєтофільської американської делеґації була вирежисерована совєтською аґентурою ще в ЗСА й тісно обставлена аґентами КҐБ на терені СССР, — поміщено в „Ню Йорк Таймсі" ще другого листа — від Роберта Вессона, професора політичних наук Каліфорнійського університету. Він має сумніви, чи варто давати мільйони на студії совєтознавства і виправдує занепад зацікавлення американського наукового світу совєтськими справами тим, що в самому Совєтському Союзові настав занепад, мовляв: за часів Сталіна, не кажучи вже про Леніна, ще трохи за Хрущова „вони вміли щось сказати світові. Тепер совєтська політика є просто нудна, позбавлена будь-яких ідей і надхнення. Немає навіть цікавого злочинства, бодай назверх. Заяви совєтських лідерів є найгіршим у світі пустослів'ям, а совєтська преса — найнудніша; в ній нема навіть винахідливих фальсифікацій..."

І це все пише не якийсь неписьменний простак, а професор політичних наук престижевого університету! Совєтський експансіонізм завів світ над берег загину в новій нуклеарній війні. Сотні тисяч примусових робітників, в'язнів із кацетів запряжено до будови газопроводу довжиною десятків тисяч миль і ввесь культурний світ обурений зламанням Гельсінкських зобов'язань щодо людських прав; Польщу перетворено в одну велику в'язницю; в Афганістані автохтони шарпають стотисячну совєтську окупаційну армію; всі поярмлені країни і народи СССР перетворюється найбільш рафінованими способами в один „совєтський народ", а професор політичних наук не знаходить у СССР „нічого цікавого" і тужить за „цікавішими" часами — Леніна і Сталіна.

ЯК ПОДАЄ АҐЕНЦІЯ РОЙТЕРСА, ЯПОНІЯ відмовила видати в'їзні візи совєтському заступникові міністра електронної промисловости В.Г. Колесникові та п'ятьом членам його делеґації, які хотіли познайомитися з японською відеофонічною промисловістю. Причин такого рішення японського уряду не подано.

ЗВІТ МІЖНАРОДНОГО БАНКУ ВІДБУДОВИ інформує, що цього року сильно змемшилися позички світових банків країнам Східньої Европи. Банкіри приписують такий стан фінансових справ економічним труднощам у Польщі і невиплаті нею боргів, а також економічним клопотам Румунії. Західні банки погодились позичити Польщі ще 600 мільйонів долярів на сплачення відсотків від позичок.

Анатоль Камінський

РОСІЙСЬКА МОВА І МІШАНІ ПОДРУЖЖЯ

У широкому контексті сучасної, посиленої русифікаційної політики Москви в Україні особливого вирізнення і вивчення вимагають такі її два аспекти: впровадження російської мови в ясла та перші кляси початкових шкіл і мішані подружжя. Згідно з „рекомендаціями" горезвісної Ташкентської конференції з 1979 року, російську мову вивчають сьогодні не лише від 1-ої кляси, але її зобов'язані „засвоювати" діти передшкільного віку, у дитячих садках, „для формування двомовности в дошкільному дитинстві", яке має бути перехідним етапом для повного зросійщення. Російська мова стає одним із центральних інструментів русифікації в пляні утворення т. зв. єдиного радянського, на ділі російського народу.

Ще в тому ж 1979 році писала одна із експертів національного питання Р. І. Азімова, що „російська мова стала одним із важливіших рушіїв суспільного процесу націй і народностей, засобом їх інтернаціонального спілкування, стала фактично мовою інтернаціонального спілкування і співпраці всіх народів СРСР". На ділі, йдеться не лише про „мову інтернаціонального спілкування", але про ще одну „рідну мову" для не-росіян, поскільки як писала інша експерт із цієї ділянки З. Х. Аріфханова, „на сучасному етапі знання російської мови стало життєвою необхідністю для всіх народів, і масове, добровільне прагнення до опанування російської мови стало новим, загальносоюзним явищем", бо воно, мовляв, „відкриває широкі можливості для духового зростання, опанування сучасною наукою і технікою ітд".

Не важко, хіба собі уявити, що означає у практичних вимірах таке кинення на русифікаційний млинок, при допомозі дитячих садків і початкових кляс, наших дітей і підлітків, зокрема на тлі загального русифікаційного тиску в усіх ділянках народного життя. Мабуть, у нас дотепер не було належного усвідомлення величезної загрози на цьому відтинку, яка ставить батьків і ввесь народ в Україні перед новими важливими завданнями, щоб цьому успішно протидіяти і дослівно рятувати майбутні покоління. Немає теж з нашого еміґраційного боку належної специфічної допомоги у цій протидії, чи й навіть достатнього осмислення цих справ у нас самих. А це сьогодні — центральна проблема для нас усіх, по обох боках Залізної заслони.

Інша проблема, якій ми теж замало присвячуємо уваги, студії і зусиль, а яка є не менш пекучо-загрозливою, це — мішані подружжя. Хоч про цю справу говориться, назагал, більше, ніж, наприклад, про впровадження російської мови в ясла і початкові кляси шкіл, то все ж таки, як виглядає, немає ще у нас вповні достатнього усвідомлення і осмислення цього питання. А тим часом статистика в цій ділянці вимагає того, щоб без упину „бити в дзвін" і поставити її теж для нас самих, у властиву, реалістичну „перспективність".

Ще в 1975 році Л. В. Чуйко у „Аналізі шлюбів за національністю", в 3-му числі „Демографічних досліджень", писав, що, „якщо в 1927 році на Україні було зареєстровано 6.5 відсотка міжнаціональних шлюбів, в тому числі по міських поселеннях — 18.6 відсотка, а по сільських місцевостях — 3.4 відсотка, то в 1969 році — 26.6 відсотка по всій території Української РСР, 35.5 відсотка — по міських поселеннях і 12.1 відсотка — по сільських. Таким чином, за 40 з лишком років питома вага міжнаціональних шлюбів на Україні зросла у чотири рази..." І далі: „в 1927 році один неоднорідний за національністю шлюб припадав на 15 однорідних шлюбів по республіці в цілому, на 29 — по селу і на 4 — по місту. В 1969 році це співвідношення змінилось так: загалом по республіці — 1:3, по містах — 1:2 і по селах — 1:7. Величини індексів однорідної шлюбности по міських поселеннях України в межах зазначеного періоду зменшилася в українців з 65.8 відсотка до 27 відсотків..."

Образ цього демографічного виміру був би, очевидно, неповний, якщоб ми не пояснили, що ці статистичні дані є виразником певних значимих соціо-політичних і національних процесів не в силу самих своїх цифер, але внаслідок того, що, як правило, дуже часто неоднорідні сім'ї в основному вживають не українську, але російську мову. В тому відношенні, наприклад, подібні статистичні дані в росіян мають зовсім іншу національну вимову і демографічно-політичне значення, бо у них, звичайно, зменшення однорідних шлюбів, означає якраз не применшення, але примноження російського національного потенціялу. Вирішальним тут є загальний русифікаційний клімат, що його постійно, заповзято підігріває і поглиблює „ленінська національна політика".

Не треба сумніватися як розцінює ці явища режимова політика. Згідно з цим же Чуйком, „зазначені особливості диманіки розвитку неоднорідних шлюбів і сімей в Українській РСР є наочним результатом і свідченням розмаху міжнаціональних зв'язків в СРСР, наслідком змін у національній структурі населення та нових радянських традицій..." І покликаючись на 26-ий з'їзд КПСС і Брежнєва, Чуйко робить висновок, що „у нас утвердилася, стала реальною дійсністю нова історична спільнота людей — радянський народ".

Сьогодні ми не маємо найновіших індексів про однорідність і неоднорідність шлюбів і сімей в Україні, але, мабуть, важко було б сподіватися, що вони покращали від 1969 року.

Протидія цим розвиткам, що в неї анґажуються сьогодні всі сили нації, вимагає відповідної допомоги теж з боку еміґрації. Тим більше, що якраз тепер зросли певні можливості більш ефективного відділовування із закордону на дійсність в Україні. Це зумовлено, великою мірою, теж більш активною і виразніше цілеспрямованою зовнішньо-інформативною політикою ЗСА. У своєму привітанні „учасникам Всесоюзної науково-практичної конференції про 'Загострення ідеологічної боротьби на світовій арені і політичне виховання трудящих' у Таллінї 12-го жовтня ц. р. Брежнєв сказав, що „імперіялізм перейшов фактично до 'психологічної війни' проти СРСР та інших соціялістичних країн" і що „Вашінґтон відкрито проголосив 'хрестовий похід' проти комунізму..." Не думаємо, що аж так далеко Вашінґтон уже пішов, але, без сумніву, є певні зміни у зовнішньо-інформативній постановці, які відкривають деякі нові можливості теж і для нас. Зокрема ефективними в цій ділянці, судячи хоча б по реакції Києва і Москви, є якраз радіопересилання ітп засоби комунікації. І з них повинні теж й ми скористати, добиваючись перш усього правильної і перспектив-

(Продовження на ст. 8)

Володимир Душник

ТІММЕРМАН УБОЛІВАЄ І КРИТИКУЄ

Більш як рік тому американська преса широко розреклямувала аргентинського жидівського бизнесмена, Джакоба Тіммермана, якого звільнено з в'язниці в Аргентині, де він перебув страшні тортури. Сьогодні він на постійно замешкав в Ізраїлі, де його принято як героя та жертву аргентинського мілітарного режиму.

Під час інвазії Ливану Тіммерман писав щоденник, із якого відомий нюйоркський журнал, „Ню Йоркер" надрукував тепер два розділи. Більша праця Тіммермана про війну в Ливані появиться пізніше.

Хто уважливо прочитає цей щоденник, не трудно буде йому зрозуміти, що Ізраїлеві грозить велика небезпека — знутра, цебто від самих громадян ізраїльської держави.

У повідомленні-щоденнику, який називається „Операція, що стала війною", Тіммерман пише про все, що він чув, спостерігав і занотовував.

„Від початку операції, — пише Тіммерман, — все було збудовано на брехні". Він цитує розповідь батьків, сини яких згинули у Ливані. На початку щоденника було сказано, що інвазія була потрібною для ліквідації Ізраїлем випадів проти нього з боку Палестинської Визвольної Організації (ПВО), хоч, як пише автор, — селища в Галилеї були в цей час куди спокійніші і вільніші від стрілянини, ніж як в минулих роках. Він цитує заяву Беґіна в кнесеті, який сказав: „Якщо ми закріпимо 25-милеву зону на північ від нашого кордону, наше завдання буде сповнене".

Але кінець не прийшов, бо скритою політичною метою, — як пише Тіммерман, — було знищення палестинського націоналізму. Через довгі роки жиди називали всіх палестинців „терористами", цебто людьми, які „майже всі без вийнятку були злочинцями".

Ізраїльські вояки пізнали, — завважує Тіммерман, — що палестинці є людьми, що діти, жінки і чоловіки — горді на своє національне походження. У дальшому Тіммерман пише, що ізраїльтянські вояки втратили довір'я не тільки до своїх командирів але також і до себе самих. Він теж заявив, що, що 3.5 мільйона жидів хочуть зіштовхнути коло два мільйони палестинців до громадян другорядної кляси.

Як відомо, Тіммерман є віруючим жидом і сіоністом, тому його критику теперішнього уряду Беґіна в Ізраїлі не можна приписати його „антисемітизмові", бо він антисемітом не був і не є. Однак, це факт, що він не тільки засуджує Беґіна і Шарона, але він також обвинувачує світове жидівство, яке дозволяє Беґінові себе вманіпульовувати в різні ситуації.

Але й водночас Тіммерман також критикує суворо палестинців, які виконують терористичні акти і закликає їх до зміни стратеґії у неґуванні Ізраїля.

„Палестинці, — в збереженні своєї ідентичности — на основі гідности та на трагедії, яку вони переживають, і,вкінці, на моралі — мусять навчитися, що всі ці атрибути, які колись належали жидам, тепер повинні належати палестинцям. А ізраїльтяни мусять також тепер зрозуміти, що вони не можуть знищити ідентичности палестинців без знищення власної ідентичности..."

Щоденник Джекоба Тіммермана — без сумніву є нещадним оскарженням уряду Беґіна та його намагань знищити палестинців. Ці слова критики тим більше переконливі і промовисті, що їх написав жид-сіоніст, якому довелося перенести всілякі тортури і страждання — саме із-за його жидівського походження.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Виставка скульптур П. Капшученка

(У рамках тижня Українського Музею)

Союз Українок на рідних землях привертав до себе велику увагу своєю діяльністю. Не інакше є і на чужині, з тим, що тут оця діяльність є дещо інша, може більше різноманітна, та все ж дуже корисна, а що найважливіше, що йде по лінії соборности.

Автор оцих рядків не пригадує собі, щоб у якійсь місцевості в Галичині Союз Українок улаштовував якунебудь образотворчу виставку (поза виставками народного мистецтва), літературний вечір чи був діяльний у музейництві. Помиримось, не в обиду мужчинам, що жінки в діяспорі в багатьох відношеннях випередили їх. Візьмім хоча б наше місто, місто „братньої любови" — у нас є Відділ ОМУА, але більшість виставок таки влаштовують місцеві Відділи СУА. У нас є теж і Літературно-Мистецький Клюб, та що з цього, як він літературні вечори влаштовує лише вряди-годи, зате поодинокі Відділи СУА роблять це навіть дуже часто. Та головне, що вони у влаштуванні літературних, авторських вечорів й образотворчих виставок вже мають не абиякий досвід та радіють моральними та матеріяльними успіхами.

У неділю, 24-го жовтня, 67-ий Відділ Союзу Українок Америки (СУА) у Філядельфії (один із найменших, бо в ньому лише дванадцять жінок, але яких? — (примітка І. Д. З) — у рамках Тижня Українського Музею влаштував виставку скульптур Петра Капшученка. Саме про неї варт дещо сказати.

Мистець цим разом показав нам 29 скульптур, виконаних більшістю в глині, декілька в порцеляні й декілька вже вилитих у бронзі.

Капшученко в 1947 році в Реґенсбурзі, хоча ще дуже молодий, та вже тоді мав зформоване власне мистецько-творче обличчя. Його „Непокора" з тих часів ще досі нам перед очима, це ж бо справжній шедевр. Капшученко майстер фіґуральної композиції. У його працях наявна передача індивідуальних рис створеного персонажу чи пак постаті. Доказом цього на цій виставці є його „Сопілкар", „Свистун", „Козак-хвалько", „Гільтяй" і „Рибалки-хвастуни". У висліді його спостережливости — широкий діяпазон переживань, настроїв, створених типів і вміння бачити та відтворювати найбільш характеристичне, типове. Капшученко любить увіковічувати особи з простого люду — козаків, бандуристів, гуцулів, рільників, рибалок, а над усе вершників. До речі, люди з народу були часто темою великих мистців, наприклад „Міщани з Калє" —Родена чи „Портрети суконного цеху" Рембрандта.

Скульптури Капшученка мають силу емоційного впливу на глядача. Мається на увазі скульптуру „Побратими-прапороносці". Тут отой рух, міміка й експресія, що висловлюють сміливість, одчайдушність, порив юних героїв, для яких прапор — усе, їхнє життя або смерть, у них тільки одна-однісінька ціль — перемога, піднесення прапору високо вгору. Ця скульптурна група, сповнена сили, мужности та величі зображених постатей і має виразні ознаки монументальности. Пасією видатного скульптора, є теж його коні в русі. Чи глянемо на „Далекий перехід" чи на „Козака на коні" чи на „Вершника", жалуємо, що ці скульптури не споруджені у великих розмірах, як прикраса Союзівки, „Сумівки" чи „Верховини", вони бо не гірше виглядали б кінних статуй-пам'ятників, здвигнених Маркові Аврелієві.

Подих справжньої лірики відчуваємо в „Першому дарунку", „Незабутніх хвилинах" і „Гуцульській ідилії". Внутрішні стани до найтонших відтінків зображені в „Задумі", „Читанні поезії", „Гуцул з файкою". Увагу привертають також „Вишивальниці", „Несходимі стежки" і „Бандуристка", а втім усі Капшученкові скульптури гідні уваги — до аргентинських ґавчо включно.

На сам кінець скажемо, що поза всіма вальорами Капшученка, як скульптора, в нього непересічний хист інтерпретації, вміння видобути психологічну глибину і створення (як треба) драматичного напруження та велика мірка естетичного смаку, не згадуючи його високої майстерности — все це зумовлює, що він крокує від подвигу до подвигу. Так було в Німеччині, Арґентині й тепер на Північноамериканському континенті.

Капшученко, Богом обдарований майстер різця, збагачує своїми цінними творами українське образотворче мистецтво в ділянці скульптури. Він не тільки широковідомий мистець серед українців, але й серед чужинців.

* * *

Шістдесят сьомий Відділ СУА у Філядельфії, очолений підприємчивою головою Дарією Федик, влаштував незвичайно культурну імпрезу в рамках Тижня Українського Музею. На цьому вечорі доповідали: маестро Петро Капшученко „Дещо про скульптуру й кераміку" з прозірками і Марія Шуст із Ню Йорку „Про Український Музей і його важливіші експонати". Вечором проводила з хистом Зірка Захарчук.

На попередніх таких імпрезах (у рамках Тижня Ук-

(Продовження на ст. 8)

Василь Качмар

КИЇВСЬКЕ І МОСКОВСЬКЕ ХРИСТИЯНСТВО

II

Тому Папа Іван Павло II вимагає правильно оцінити те, що в минулих віках було зроблено з думкою для віднови церковної єдности. Католицькі уніятські Церкви пригадали, що латинська традиція не є єдиною християнською традицією... Вкінці кардинал Віллебрандс пише дослівно таке: „Еміненціє і найдорожчий Брате. Цим листом я хочу Вас запевнити, що Папа, пишучи до Й.Е. кард. Сліпого, бажав звернутися до однієї з Церков і її вірних, які в негодах історії аж до наших днів терпіли за свою вірність Римському Престолові. Вони готуються святкувати тисячоліття особливої важности в їх історії і в історії вашій. В дійсності, Папа, навіть коли він цього не сказав у своєму листі, признає без вагання у вашій православній Церкві спадкоємця славної традиції св. Володимира і давньої Київської Церкви, яка стала основою віри і тривалости вашого християнського народу".

Ось такі уточнення дав кард. Віллебрандс у своїй відповіді митроп. Ювеналієві щодо Берестейської Унії та помісних унійних Церков і східнього обряду, які для Москви є перешкодою для продовжування екуменічного діялогу з Російською Православною Церквою.

Українці, познайомившись із відповіддю президента кард. Жана Віллебрандса, ніяк не можуть погодитись з її кінцевим реченням, а саме: „...В дійсності, Папа, навіть коли він цього не сказав у своєму листі, признає без вагання у вашій православній Церкві спадкоємця славної традиції св. Володимира і давньої Київської Церкви, яка стала основою віри і тривалости вашого християнського народу".

Чи воно справді було так? Рішучо — ні! Московське християнство не є спадкоємцем українського Київського християнства і не є безпосереднім його продовженням. Московське християнство — це в минулому цареслав'я, цезаропапізм, режимне християнство, себто Церква на службі державного режиму. Зате в Русі-Україні християнство — це моральна сила Київської держави. Духова культура російського народу була, є та буде відмінна від культури українського народу. Коли з Київського центру почало ширитися християнство на північні обшири в Новгороді, Ростові та Муромі, то предки сьогоднішніх москвичів, тоді — волхи, чинили протихристиянські заколоти, а це ділялось у XI сторіччі.

Від другої половини XII сторіччя на областях князівства Суздаля і Ростова почав формуватися московський народ. І туди, на північ, продісталося візантійське вчення про цезаропапізм, себто засада про нероздільність державної і церковної влади та про те, що Церква мусить стояти на послугах державної влади. Оця засада була чужою Київському християнству! Київ стояв на становищі, що Христова Церква має бути на службі Христа, і так воно було на Русі-Україні.

З прийняттям християнства у Київській Русі позначилися вплив і роля духівництва. Державна влада, поборюючи поганські традиції, насаджувала в практиці нові принципи суспільно-державного і морального життя. Тому духівництво брало активну участь у державному будівництві. Доказом цього є поява „Руської Правди", себто певна кодифікація правних припасів, які реґулювали правні взаємини в Русі. Духівництво в Русі здійснювало судово-правні функції.

Навпаки, роля духівництва і Церкви в Московщині була зовсім відмінна. Християнство, яке посувалося з Києва на північ, серед племен в'ятичів, весі, радімичів та інших, ішло колонізаційним шляхом. Манастирі, які посувалися на північ і північний схід, були першими колоніями серед дикого люду.

Як уже згадано вище, російські князі були деспотами, а в церковно-християнському питанні їм цілковито відповідав дух цезаропапізму, тобто вони визнавали засаду, що володіння Церквою мусить належати не церковній ієрархії, але царям чи боярам. Треба підкреслити, що той деспотизм одідичили московські царі від татарських ханів, які за час панування у Московії підкорили собі Російську Православну Церкву. Тогочасні російські єпископи були звачайними васалями татарських ханів. А відомо, що після звільнення від татарської окупації царі ще більше обмежили права та привілеї російської Церкви.

Треба пригадати, що ні миряни, ані церковна ієрархія не протестували проти жахливого положення Церкви. А коли патріярх Нікон протестував проти поганського звеличування царя, якого світським наказом називано „Богом на землі", то його було ув'язнено та позбавлено звання патріярха. Знову ж цар Петро Великий зліквідував російський патріярхат, а Церкву підкорив т. зв. „Святішому Синодові". Коли той же цар Петро І, ламаючи права Церкви, підкорив її собі, то знову ніхто з російських єпископів не протестував, хоч цар публічно своєю поведінкою ширив аморальність і атеїзм. Він зорганізував зі своїх дворян і духовних „пияцький синод", а головою був відомий п'яниця з титулом „патріярх". А сам цар мав титул „протодиякона". Дві сотні п'яниць, зодягнені в богослужебні ризи, робили в соборі Св. Тройці та в прилюдних місцях Москви публічні оргії. Цар Павло І, також, наприклад, приймав у соборі в часі Богослужби чужоземних послів і голосно з ними дискутував.

Знову ж цар Микола І найменував оберпрокурором „святішого синоду" старшину гусарів, відомого п'яницю і розпусника графа Протасова, який зарядив, що „попи мають льояльно прославляти царя". На сором собі православні російські єпископи так і втовкмачували своїм вірним засаду про „Божий характер царя". Такі ж заяви сучасних російських патріярхів, митрополитів і єпископів про „Боже походження" атеїстичної влади в СССР; і митрополит Серґей у 1942 році назвав тирана Сталіна „Богом вибраним вождем". Собор російських єпископів у пастирському посланні з 1945 року закликав вірних своєї Церкви „слухати і служити Богом установленій совєтській владі". Невже ж ця ієрархія Російської Православної Церкви не бачила, що ця сама „Богом установлена влада" бруґально знищила Українську Автокефальну Православну Церкву, і хіба ж тільки її одну?

Така була і досі є роля Російської Православної Церкви. Себто це — беззастережне служіння державній владі, давніше царській, а від 1917 року — атеїстично-комуністичній кліці.

(Продовження буде)

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

Ч. 2 ЛИСТОПАД 1982

ТЕПЕРІШНЯ ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ МАЄ НА МЕТІ ЗДОБУТИ В ОСТАННІХ ДВОХ МІСЯЦЯХ РОКУ ОДНУ ТИСЯЧУ НОВИХ ЧЛЕНІВ. ДОКЛАДІМО ВСІХ ЗУСИЛЬ, ЩОБ ЦИМ ОРГАНІЗАЦІЙНИМ УСПІХОМ ЗУСТРІТИ СЛАВНИЙ ЮВІЛЕЙ 90-ЛІТТЯ НАЙСТАРШОГО В ВІЛЬНОМУ СВІТІ УКРАЇНСЬКОГО ЩОДЕННИКА „СВОБОДА".

Степан Гавриш

МЕТОЮ ОСІННЬОЇ КАМПАНІЇ Є ПРИДБАННЯ 1,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ

Головний Екзекутивний Комітет УНС схвалив проголосити поконвенційну кампанію і встановити її мету — придбати в останніх трьох місяцях року 1,000 нових членів. Дехто може скаже, що це неможливо, але коли є добра воля і ентузіязм, то все є можливим, тим більше тоді, коли маємо відданих секретарів. Союз об'єднує 450 відділів, і якщо кожний відділ придбає лише ОДНОГО члена в часі кампанії, то наша мета буде осягнена.

Коли говоримо про придбання 1,000 членів до кінця року, то для цього є різні засоби, але найважливішим є систематична праця секретарів і інших відділових урядовців. Згідно зі статутом УНС, в кожному відділі повинно бути найменше три урядовці, а саме: голова, секретар і касир. Коли між ними є гармонійна співпраця, то тоді на протязі місяця можна здобути ОДНОГО члена.

Проголошуючи осінню кампанію, Екзекутивний Комітет схвалив на час жовтня, листопада і грудня спеціяльну „точкову акцію", про яку всі союзові секретарі поінформовані. Всі ті, які присвячують свій час, одержать спеціяльний бонус. Ще більшою допомогою у зреалізованні цього, себто придбанні 1,000 членів, є проєкт Екзекутивного Комітету, схвалений 11-го жовтня ц.р. Ця ухвала відноситься до тих земляків, які вже є членами УНСоюзу. Перший раз в історії УНС дається нагоду членам подвоїти їхнє забезпечення, навіть тоді, коли їм кінчається 65 років життя. А ще важливішим є те, що від членів, які бажають подвоїти своє забезпечення, не вимагається ЛІКАРСЬКИХ ОГЛЯДИН. Безперечно, що коли хтось із членів має якісь поважні недомагання, то тоді треба перейти оглядини, але лікаря оплачує УНС.

Віримо, що цієї нагоди не прогавить ніхто з союзових членів. А тим більше тому, що нема „межі" віку, не потрібно лікарських оглядин, як також нема обмеження суми забезпечення. Коли хтось із членів є в віці 65 років і має тепер, наприклад, 5,000 дол., то може другі 5,000 дол. добавити без жадних клопотів. До подвоєння свого забезпечення управлені всі члени УНС, починаючи від 6 місяців до 65-ти років життя. Найменша сума забезпечення, яке можна набути, є 1,000 долярів, і це відноситься виключно до членів УНСоюзу. Всі інші, які бажають набути забезпечення у Союзі, підлягають нормальним обмеженням.

Відвідуючи поодинокі місцевості не раз і не два доводилося мені чути запити членів, чи можна набути більше, ніж на 3,000 дол. забезпечення, будучи у віці понад 60 років. Зараз Батько Союз дає нагоду всім своїм членам набути додаткове забезпечення, а тим більше тоді, коли багато наших земляків втратило працю у наслідок безробіття. А втративши працю, втратили і групове забезпечення, тож залишається лише забезпечення (іншуранс), яке купили в УНСоюзі чи іншому Братському Союзі.

Щоб вони не були тягарем для своїх родин, коли б, не дай, Боже, скоїлось якесь нещастя, закликаю всіх земляків ввійти в контакт з місцевими секретарями чи іншими відділовими урядовцями і придбати забезпечення в УНСоюзі, на таку суму, на яку вистачає їм фінансових засобів.

СЕКРЕТАРІ І ОРГАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПРИЄДНАЛИ НА ПРОТЯЗІ МІСЯЦІВ СЕРПНЯ І ВЕРЕСНЯ 1982 Р. ПО 5 І БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ І ЗАСЛУЖИЛИ СОБІ НА БОНУС

У серпні ц. р., згідно з ухвалою Екзекутивного Комітету УНСоюзу, Організаційний Відділ проголосив заклик до секретарів і відділових урядовців, в якому було сказано, що всі ті секретарі чи інші відділові урядовці, які на протязі серпня і вересня придбають 5 або більше нових членів з життьовим забезпеченням одержуть грошовий бонус в сумі 25 долярів, а також їхні фотографії будуть поміщені в союзовій „Трибуні".

На цей заклик відгукнулось десять союзовців, які за цей час придбали у тій акції 64 нових членів і з приємністю подаємо їхні прізвища: головний радний Василь Пастушок, предсідник 231-го Відділу, придбав 10 членів, Петро Когут, секретар 56-го Відділу, придбав 8 членів, головний радний Володимир Квас, предсідник 88-го Відділу, придбав 7 членів, головний радний Андрій Джула, секретар 161-го Відділу, придбав 7 членів, Квітка Стецюк, секретарка 25-го Відділу придбала 6 членів, Іван Блиха, секретар 42-го Відділу, придбав 6 членів, Йосиф Чабан, секретар 242-го Відділу, придбав 5 членів, Христина Фуґа, секретарка 269 Відділу придбала 5 членів, головний радний Володимир Гавриляк, секретар 316-го Відділу придбав 5 членів і Богдан Дейчаківський, бувший союзовий обласний організатор придбав до 368-го Відділу 5 членів. Всім висловлюємо подяку і признання за участь у згаданій акції.

Василь Пастушок

Володимир Квас

Андрій Джула

Іван Блиха

Йосиф Чабан

Христина Фуґа

Володимир Гавриляк

Богдан Дейчаківський

Не прислали своїх знімок: Петро Когут (56), Квітка Стецюк (25).

Делеґати 30-ої Конвенції організують членів

Раніше ми вже писали, що бути делеґаткою - делеґатом конвенції УНСоюзу є не лише великий привілей і почесть, але це рівночасно є і моральне зобов'язання супроти Союзу.

Від років у Союзі існує традиція (неписаний закон), що делеґати в Конвенційному році повинні придбати „делеґатську десятку" нових членів. І коли поглянути на дещо пожовклі сторінки „Свободи", де є звідомлення з праці конвенційних делеґатів минулих конвенцій, то там є сотні якраз тих делеґатів, що збагачували Союз новими членами. Але в тих часах члени у відділах не вибирали на делеґатів припадкових осіб, себто тих, які нічим не причинилися до росту Союзу. Тоді першенство мали заслужені союзовці, які з року в рік організували нових членів. А доказом цього служать звідомлення минулих конвенцій. От згадаємо 27-му Конвенцію 1970 року. У травні, коли відбулася Конвенція, придбано 730 нових членів. А під час 28-ої Конвенції 1974 в травні придбано 656 членів. Скільки ж членів придбано у травні цього року, коли відбувалася 30-та Конвенція, на якій було 398 делеґатів і 26 члени Головного Уряду: З тяжким клопотом придбано заледве 286 членів.

Статтю я почав наголовком „Делеґати організують членів". Це є признання для тих делеґатів, що по своїх можливостях придбали для Союзу, як не „десятку", то бодай одного члена. Зі всіх 398 делеґатів вже маємо 215-ть, що придбали разом за 9 місяців 850 нових членів. Але, на жаль, ще й далі маємо 183 делеґатки - делеґати, які не придбали ні ОДНОГО ЧЛЕНА. Всі вони одержали листи зі закликом виконати моральне зобов'язання супроти Союзу, і віримо, що в силу своїх спроможностей до кінця року вони вишлють до Союзу аплікації нових членів.

У попередній „Трибуні" була згадка з поміщеними фотографіями про тих делеґатів, які придбали свою „десятку" нових членів. Сьогодні з приємністю подаємо дальший список делеґатів, що вже мають свою делеґатську десятку": секретар 56-го Відділу Петро Когут придбав 12 членів; секретар 372-го Відділу Йосиф Ярема — 12 членів, секретар 360-го Відділу мґр Іван Гаврилюк придбав 11 членів і делеґат з 88-го Відділу Союзівка д-р Олег Волянський придбав 10 членів. Признання належиться д-рові Олегові Волянському, який хоч і не є секретарем Відділу, але як делеґат почувся до обов'язку подбати для Союзу нових членів. Напевно нелегко було йому здобути „делеґатську десятку", але він здобув її. Віримо, що й інші делеґатки-делеґати підуть за прикладом згаданих тут „десятників" і виконають свою моральну повинність супроти Батька Союзу.

С. Гавриш

Йосиф Ярема (372) 12 членів

Іван Гаврилюк (360) 11 чл.

Д-р Олег Волянський (88) 10 членів

Петро Когут (56) не прислав своєї знімки

Звернення секретарки 347-го Відділу УНС до української молоді

Дорога Молоде!

Багато з вас у цьогорічному шкільному році закінчили свої студії і напевно більшість одержали працю по своїй професії, а, одержавши працю, почали плянувати родинне життя. Якраз тепер прийшла чудова золота осінь, що є найкращим часом не весілля.

Українська громада пишається нашою молоддю, себто вами, бож ви є спадкоємцями всього того, що зорганізоване вашими дідами - батьками. Одним з таких славних здобутків ваших батьків і дідів є наша заморська твердиня — Український Народний Союз.

Повінчавшись, не замикайте свого щастя у своїх кімнатах. Дайте про себе знати. Пишіть, чиї ви діти, хто вас вінчав, яка ваша професія. Висилайте до щоденника „Свобода" або англомовного „Українського Тижневика" свої шлюбні фотографії, де є ваші щасливі усміхнені личка. Напевно союзова преса не відмовить згадати про вас, а з приємністю це помістить на сторінках „Трибуни УНСоюзу".

Мені приємно згадати, що першою парою, яка повінчалась у цьому сезоні, з 347-го Відділу подружжя Вашликів: Даруся Карач, доня Марії та Юрія Карачів, замешканих у Форд, Н. Дж., та Івась Вашлик, син Івана і Агнеси Вашликів. Вінчання їхнє відбулося II-го вересня ц.р. в українській католицькій церкві в Перт Амбою, Н. Дж.

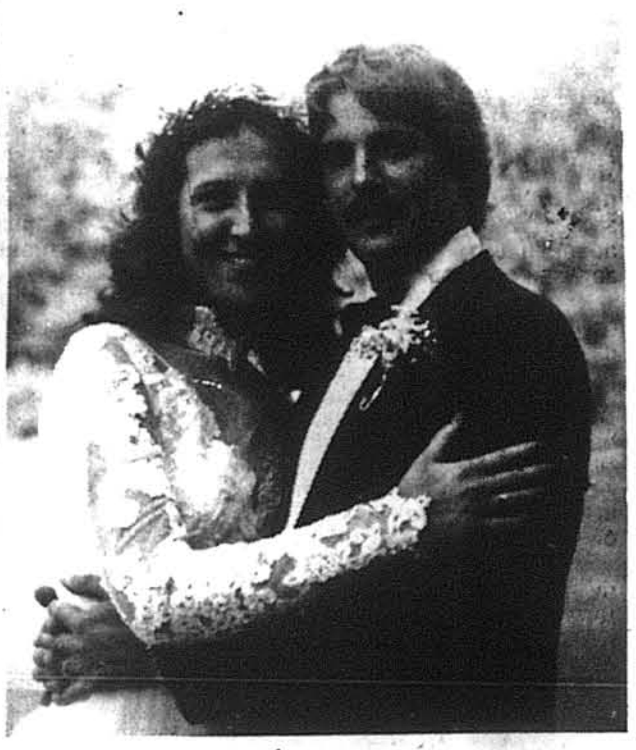
Дарія Карач-Вашлик, закінчила Романо коледж, де одержала ступінь бакалявра з точних наук, а Іван Вашлик закінчив університет у Ровд Айленді, де одержав ступінь бакалавра з рахівництва. Тепер молода пара виїхала до Каліфорнії, де Івась почав студії права в Савт Вестерн університеті.

Молодята перед своїм виїздом до Каліфорнії пам'ятали і про УНСоюз. Обидвоє купили відповідне забезпечення в 347-му Відділі, яке має подвійну користь, поперше — це їхній банк, бож на грамотах наростає резерва, яку в будьякий час можна вибрати, а відтак, не дай Боже, якого нещастя, — Союз виплачує повну суму забезпечення. Також молодята, як члени УНС, одержують англомовний „Український Тижневик" і тим самим вони є поінформовані про всі важливіші події в житті українців у діяспорі.

Як хресна мати Дарусі і секретарка Відділу УНСоюзу закликаю всіх батьків допильнувати, щоб фотографії ваших щасливих молодят були поміщені в союзовій пресі.

Не забувай, мати, що маєш донці дати:
подушки шовкові, грамоти союзові
ще й мальовані скрині, Дарусі — господині.

Дарія Цапар

Дарія і Іван Вашлики

НІЯҐАРСЬКА ОКРУГА УНС В КАНАДІ ЗБАГАТИЛАСЯ НОВИМ ВІДДІЛОМ

Джерзі Сити, Н.Дж. — З Організаційного Відділу інформують, що у вересні ц.р. в місцевості Бімсвілл, Канада, заложено новий Відділ УНСоюзу імени Ольги Басараб число 403.

Ініціятором і сонововположником нового Відділу є Марія Нечай, яка вже раніше зорганізувала членів для інших союзових відділів. Новий Відділ приділено до Округи Ніяґара, Онтаріо, головою якого є д-р Бен Долішний.

М. Нечай народилася на Київщині і в молодому віці під час Другої світової війни виїхала до Німеччини, а відтак 1951 році прибула до Гемильтону, Канада. Останні 12 років секретарка нового Відділу мешкає в Бімсвіллі, де вже 10 років є аґентом продажу забезпення на доми і автомобілі. Марія Нечай є також учителькою в школі українознавства ім. Лесі Українки при КУК в Тобіко, біля Торонто, куди доїжджає щосуботи (понад 50 миль дороги).

Секретарці й організаторці нового Відділу висловлюємо подяку за те, що заінтересувалася справами УНСоюзу, а при тому бажаємо успіхів в розбудові цієї нової союзової клітини.

Марія Нечай

Михайло Захарко очолив чотири Округи відділів УНСоюзу

Михайла Захарка, голову Округи Перт Амбой, Н. Дж., обрано головою чотирьох Округ відділів УНСоюзу цього стейту в результаті Загальних зборів чотирьох Округ, які відбулися в неділю, 12-го вересня ц.р., в Українському Народному Домі в Ірвінгтоні.

Загальні збори відкрив дотеперішній голова Юліян Баранюк, який привітав присутніх представників віддділів стейту Ню Джерзі, зокрема — старшого обласного організатора Василя Оріховського. Поданий порядок нарад присутні прийняли без змін. Відтак приступлено до звітів про Союзовий День, який відбувся цього літа в дні 29-го серпня,, в Українському селі в Бавнд Бруку.

Ю. Баранюк, голова чотирьох округ, звітуючи за цілість союзової праці в Округах, сказав, що він у цьому часі втратив дорогу йому Дружину і через це не міг багато помогти у праці УНС, але зате добре допомагали його заступник Я. Леськів, В. Боярський і А. Кейбіда. Він також згадав, як дійшло до зорганізування першого Союзового Дня 12 років тому, в комітеті, в якому він брав участь, а найбільше попрацював над організуванням цього Дня теперішній головний організатор Степан Гавриш. Від того часу всі дванадцять союзові дні пройшли з великим успіхом.

Цього року була тут кругло одна тисяча учасників — союзовців і гостей, чудова погода, гарна програма, участь всіх головних урядовців УНС. Все це причинилося до успіху імпрези, — сказав у звіті Ю. Баранюк.

Михайло Захарко

Заступник голови Нюаркської Округи Я. Леськів подав, що його Округа вповні вив'язалася з призначеної їм ділянки: кухня цілком задоволила смачними стравами гостей, а потім кавою і солодким.

Володимир Білик здав звіт з Округи Ню Джерзі, яка займалася продажем алькогольних напоїв. Цю функцію при допомозі ще десятка працівників з Округи, добре виконано. В. Білик теж згадав, що в літньому сезоні тяжче дістати виконавців програми, але, вони мали удачу і цьогорічний виступ „Мистецької Чвірки", артистки Евеліни Белюць своєю різноманітною одногодинною програмою дуже подабався присутнім.

Округа Перт Амбой, головою якої є М. Захарко, займалася льотерією і продажем квитків на їжу та напої. На льотерію були деякі речі даровані, тому-то був гарний дохід.

Вкінці звітував Іван Хомко, голова Округи Пассейку; його Округа займалася продажем квитків вступу і спрямовуванням автомобілів до паркування. Цю функцію вони дбайливо виконали.

Касир чотирьох Округ В. Боярський здав фінансовий звіт з імпрези: чистий дохід дав 1,292.53 і цю суму розділено на чотири Округи. Присутні з признанням висловилися про дбайливу, фахово виконану працю довголітнього касира В. Боярського.

Після речевої короткої дискусії, обласний організатор В. Оріховський, підсумовуючи цілість імпрези, висловив признання чотирьом Округам, що так гарно всі працюють. Цей Союзовий День стейту Ню Джерзі повинен бути прикладом для інших Округ — сказав організатор.

По уділенні абсолюторії уступаючій управі вибрано нову управу в такому складі: голова чотирьох Округ — Михайло Захарко; заступники— Юліян Баранюк, Іван Хомко і Володимир Білик; касир Володимир Боярський; секретаря М. Захарко підбере собі із своєї Округи; і пресовий референт — В. Білик.

Відтак Ю. Баранюк передав головство новообраному голові М. Захаркові, який подякував за вибір і просив про дальшу співпрацю всіх, щоб могти дальше в згоді і братній любові продовжувати нашу працю для добра Українського Народного Союзу. Опісля ще довго продовжувано розмови при перекусці, яку приготовила Округа Нюарк, зокрема пані Боярська.

Володимир Білик

СОЮЗОВЦІ НАРАДЖУЮТЬСЯ НА ЗБОРАХ ОКРУГ

Рочестер

Рочестер, Н.Й. — Окружний Комітет УНС тут відбув у суботу, 28-го серпня 1982 року, організаційні збори, в яких взяли участь теж члени Конвенційного Комітету 30-ої Конвенції УНС. Збори в приміщенні Народного Дому тут відкрив голова Округи Володимир Гавриляк, який був обраний на 30-ій Конвенції головним радним УНС. Він привітав присутнього на зборах головного предсідника УНСоюзу д-ра Івана Флиса, відділових урядовців, членів УНСоюзу і гостей. Після цього голова Округи відчитав порядок нарад, який прийнято. Приступлено до звітування і першим звітував голова Округи.

Володимир Гавриляк,який, подавши звіт з пророблені праці, зупинився найдовше над організаційними справами, ствердив, що Округа ще не виконала визначеної для неї квоти нових членів. Дотепер тільки п'ять Відділів включилися активно в організаційну працю — перед веде 316-ий Відділ. Голова закликав усі відділи включитися в організаційну працю, щоб допомогти Окрузі виконати її квоту членів.

Головний предсідник д-р Іван Флис приєднався до заклику В. Гавриляка, додаючи, що, щоб УНСоюз міг продовжувати стипендійну акцію, давати різним установам і організаціям допомогу, він мусить мати постійний доплив нових членів.

Голова Конвенційного Комітету В. Гавриляк здав короткий звіт з праці Комітету, зазначуючи при тому, що докладний звіт з Конвенції появився вже був на сторінках „Свободи" і місцевої „Кооперативної Думки". Обговорювано далі було в загальному перебіг Конвенції і стверджено, що Конвенція випала добре, не було зайвих дискусій, делегати вели себе взірцево і брали активну участь у нарадах. Громадське вироблення делегатів проявилося теж і у виборах Головного Уряду, що ті, що програли вибори, прийняли це спокійно.

В дальшому сказав голова, що Конвенційний Комітет вирахувався з усіх фінансових зобов'язань. На кінець Б. Гавриляк подякував усім членам Конвенційного Комітету і поодиноких Комісій за повну співпрацю. Окремо подякував паням, членкам 47-го Відділу Союзу Українок Америки, за їхню працю, яка у великій мірі причинилася до успішного переведення самої Конвенції і бенкету. Також подякував делегатам рочестерської Округи, союзовцям і приятелям, які причинилися до вибору його на головного радного УНС.

Головний предсідник д-р Іван Флис, якого попросив до слова Б. Гавриляк,передав зібраним привіт від Головного Екзекутивного Комітету УНС, подякував делегатам Округи за довір'я і вибір його знову на головного предсідника УНС. Д-р І. Флис ствердив, що рочестерська Округа добре写писалася, а Конвенційний Комітет вив'язався знаменито з наложеної на нього праці. Конвенція дійсно випала взірцево і була на високому рівні. Делегати вели себе достойно, за те належиться їм щира подяка. Окремо погратулював головний предсідник рочестерській Окрузі за те, що збагатилася головним радним, яким є відданий союзовий діяч і видатний місцевий громадянин Володимир Гавриляк. При тому д-р І. Флис повідомив, що перше засідання нообраного Головного Уряду УНС заплановано на 18-19 вересня ц.р. на Союзівці. В дальшому ствердив він, що влаштування Конвенції — це дуже коштовна річ, і висловив побажання, щоб між союзовцями панував такий дух братерства, як це можна було відчути під час 30-ої Конвенції. На кінець д-р І. Флис просив усіх, щоб включилися в організаційну працю, бо УНСоюз мусить зростати в членстві.

Голова Округи подякував головному предсідникові за змістовне слово і відкрив дискусію. В дискусії забирали голос: проф. Володимир Пилишенко, Петро Дзюба, Степан Гошовський, Теодор Кубарич, Василь Іванців і Людвик Бах. Вони ставили різні питання, які відносилися до справи злуки двох Братських Союзів (УНС і УБС); справ, пов'язаних з діяльністю УН Союзу, та деяких конвенційних справ. На ці запитання давали вичерпні відповіді головний предсідник І.Флис і головний радний і голова Округи В. Гавриляк.

Закінчуючи збори, голова Округи закликав усіх до посиленої організаційної праці і запропонував, щоб влаштувати в Окрузі Союзовий День, що ентузіястично підтримали всі присутні. Після того подякував він усім за присутність і попросив до перекуски, яку приготовили членки УНСоюзу.

Дітройт

Кожного року, звичайно у місяці жовтні, відбуваються організаційні збори Округи УНС у Дітройті. Наради своїм змістом бувають цікаві, бо насвітлюють УНСоюз у загальному та Округу на місці — їхні здобутки, союзову та громадську активність, успіхи і невдачі. Зокрема накреслюють організаційні акції на осінньо-зимовий сезон.

Цього року такі збори відбулися у суботу, 2-го жовтня, у залі Українського Народного Дому при вул. Мартін. У зборах взяли участь секретарі, голови та конвенційні делегати семи відділів Округи, Управа та головний організатор Степан Гавриш. Нарадами проводив голова Роман Татарський, протоколував секретар Григорій Корбяк.

У вступному слові голова Р. Татарський вказав на УНСоюз, як суспільну установу, його значення для української спільноти взагалі, а відтак зупинився над корисними умовинами забезпечення, з яких користають його члени. Свої інформації базував на фактах, таких, як наприклад, поверх 150 тисяч долярів УНСоюз придіяв у цьому році на суспільні потреби української спільноти; стипендії для здібних студентів університетів; нагороди для учнів українознавчих шкіл, у тому також в Дітройті, та на інші потреби.

Окремі користі дає членам „Союзівка". Вже два рази Стефанія Федик, секретарка 292-го Відділу, зорганізувала успішні прогулянки-поїздки на Союзівку наших сеньйорів-союзовців з Дітройту. Є вигляди, що в майбутньому такі прогулянки будуть ще частіше. На жаль, цьогорічні організаційні досягнення мінімальні. По кінець вересня зорганізовано 83-ох нових членів що становить 40 відсотків квоти на 1982 рік. Мусимо мобілізувати всі свої сили, щоб до кінця року приєднати ще коло 120 нових членів, яких недостає до виконання квоти.

Запрошений до слова С. Гавриш вичерпно поінформував про стан і діяльність УНСоюзу вцілому. Фінансова господарка УНСоюзу здорова. Хмаросяг приніс за минулий рік 185,000 дол. чистого прибутку. „Союзівка – свій бюджет балансує. До „Свободи" УНСоюз доплачує 390 тисяч долярів річно. Майно УНС доходить до 47-ми мільйонів долярів. Одначе організаційні успіхи цього року недостатні, бо по кінець вересня приєднано вцілому 1,397 нових членів. Це далеко не вистачає на покриття біжучих втрат через смертність, виплачення поліс, згрошовлення грамот тощо. Головний організатор закликав до посилення організаційних акцій, вказуючи на можливості, які УНСоюз дає для багатьох членів — підвищити свої грамоти на 100 відсотків без лікарських оглядин.

Після обидвох доповідей розвинулася наскрізь цікава дискусія, у якій забирали слово: Р. Куропась, д-р А. Слюсарчук, В. Борискевич-Бойд, П. Залуга, Д. Кошильовський, А. Васильковвич, Є. Репета, М. Кончак, Стефанія Федик і Г. Корбяк. У ній виявлено, що головними причинами незадовільного висліду організаційних акцій не є слаба активність секретарів, а економічна ситуація, яка існує в Дітройті вже повних два роки. Високе безробіття, головно між молодими людьми, що мають на утриманні родини, і, хоч потребують забезпечення, очікують сприятливих економічних умовин. Не в меншій мірі організаційну роботу гальмує брак кваліфікованих організаторів, які працювали б серед тут народженої генерації українців.

Василь Папіж, вказуючи на історичної ваги та значення „Звернення Єпископату Української Католицької Церкви в ЗСА", запропонував вислати від Управи Окружного Комітету УНС листа до Митрополита Стефана Сулика та до всіх Єпископів, що і ухвалено зробити.

Далі дискутантам відповідали голова Р. Татарський і С. Гавриш. У висліді нарад учасники, головно секретарі, вирішили докласти всіх зусиль, щоб до кінця року приєднати таку кількість нових членів, щоб нею виконати намічену квоту. До Головної Екзекутиви УНС винесено вимогу — організувати вишкільні ор ганізаторські курси та заангажувати молодих людей до організування нових членів.

В.П.

Нюарк

Нюарк, Н. Дж., (с.г.). — В неділю, 3-го жовтня ц.р., у залі Українського Народного Дому в Ірвінгтоні, відбулися організаційні наради Нюаркської Округи УН Союзу, яка об'єднує 21 Відділ, що разом нараховують понад 2.700 членів.

Наради відкрив і ними проводив голова Юліян Баранюк, секретарював Роман Лапичак. Відкриваючи наради Ю. Баранюк привітав приявних на залі союзовців, між ними головного організатора Степана Гавриша, головного контролера д-р Нестора Олесницького, головного радного Андрія Кейбіду і старшого обласного організатора Василя Оріховського. Вітаючи перший раз обраних до Головного Уряду д-ра Н. Олесницького і А. Кейбіду, голова Ю. Баранюк заявив, що Нюаркська Округа горда тим, що має своїх репрезентантів у Контрольній Комісії і Головному Уряді, та коротко інформував про успіхи стейтового Союзового Дня, що відбувся 28-го серпня ц.р. в Українському селі у Бавнд Бруку, як також згадав і про організаційну працю відділів.

Запрошений до слова головний організатор Степан Гавриш говорив сконденсовано про загальні справи цілости УНСоюзу, заторкнувши найважливіші справи Організаційного та Фінансового відділів. Він також подав числовий стан членів Союзу, вказуючи на певні втрати, на жаль, у членстві за останніх дев'ять місяців. Згадав він теж про конвенційних делегатів, які повинні б включитися в організаційну працю УНСоюзу. Із Стипендійного фонду УН Союзу, — казав далі промовець, — виплачено студентам з Нюаркської Округи 1.200 долярів на стипендії.

Д-р Н. Олесницький висловив вдячність присутнім делегатам за те, що на нього голосували на Конвенції, відтак широко обговорював пляни, як покращати ситуацію Союзу. Для цього варт би систему Союзової праці змодернізувати при допомозі компюторів. Головний контролер УНСоюзу запевнив усіх, що буде далі працювати для добра Округи, а головно допоможе у виконанні квоти.

Запрошений до слова головний радний Андрій Кейбіда також дякував присутнім на нараді делегатам за підтримку його кандидатури під час 30-ої Конвенції, а відтак говорив про різні пляни для покращання організаційної ділянки.

Василь Оріховський - старший організатор УНС,у своєму слові в першу чергу зупинився над організаційною працею Округи, подаючи числові дані про здобутки поодиноких відділ. Перше місце в Окрузі має Нестор Олесницький, який придбав Союзові 20 нових членів, друге місце зайняла секретарка 37-го Відділу Ольга Осередчук, придбавши 14 членів, Софія Оріховська з 340-го Відділу придбала 11 членів. Інші секретарі також придбали нових членів, але менше ніж 10. Проте на 21 Відділ, що творить цю Округу, є ще сім секретарів, які не придбали ні одного члена. Цей стан слід змінити. В. Оріховський також поінформував присутніх про „точкову акцію", яку Організаційний Відділ проголосив з днем 1-го жовтня цього року і яка повинна бути заохотою для всіх союзовців до більш інтенсивної організаційної праці.

По доповідях відбулася речева дискусія, в якій дискутанти заторкнули ряд важливих справ: будову на Союзівці будинка для пенсіонерів, підвишку передплати за „Свободу" з 1-им січня 1983 року, організування членів, гармонійну співпрацю в Головному Уряді та інше.

Наради, які проходили в дружній атмосфері, закінчив голова Округи Ю. Баранюк апелем до всіх присутніх, щоб уже від тепер починали систематично організувати членів і тим самим допомогли Окрузі виконати намічену мету Екзекутивного Комітету УНСоюзу, а саме — придбати до кінця цього року 1.000 нових членів.

Пассейк

Пассейк, Н.Дж. (с.г.). — У суботу, 25-го вересня ц.р., у залі Української Централі, тут відбулися чергові організаційні наради Пассейської Союзової Округи, яка об'єднує коло 800 членів.

Наради відкрив і ними проводив голова Округи Іван Хомко, секретарював Василь Марущак - секретар Округи. Відкриваючи наради, Іван Хомко привітав понад 25-ох учасників нарад, головного організатора УНС Степана Гавриша, та довголітнього секретаря 42-го Відділу Петра Головачука. Зчерги він коротко звітував про організаційні осяги Округи за вісім місяців біжучого року.

Далі до слова був запрошений Степан Гавриш, який після привіту для союзового піонера П. Головачука широко інформував присутніх про всі ділянки союзової праці, найбільше уваги присвячуючи організаційній ділянці Союзу. За вісім місяців Відділи УНС Америки і Канади придбали лише 1.293 нових члени, а це ніяк не вистачає на покриття природних втрат членів, тому цей період виявив певні втрати в членстві. Говорячи про фінансову господарку С. Гавриш характеризував її, як стабільну: УНС збільшається до 47-ми мільйонів майна. Українська Будівля має вирентувані всі поверхи і дає чистого зиску 187.310 долярів. За боргові зобов'язання Союз тепер виплачує 13 відсотків для тих, що вклали свої гроші в Українську Будівлю. Доповідач також подав суми поважних дотацій від УНСоюзу на різні українські організації та установи, і не забув згадати про стипендійний фонд для понад сотні українських студентів та багатьох градуантів шкіл українознавства. У самій Окрузі річна квота якої — придбати 40 нових членів УНСоюзові, вже придбано половину. Тепер, під час осінньої кампанії, є конечним ще придбати понад 20 нових членів.

По доповіді С. Гавриша відбулася цікава і речева дискусія, під час якої у виступах заторкнуто справу стипендій, неактивних відділів тощо, і з особливою увагою продискутовано Звернення Владик УКЦеркви про єдність і братолюбіє в українській громаді ЗСА.

Голова Округи І. Хомко коротко розповів про Союзовий День Округ стейту Ню Джерзі, відбутий у неділю, 29-го серпня, ц.р., в Українському селі в Бавнд Бруку. Ця, вже дванадцята зустріч союзовців стейту Ню Джерзі була знову надзвичайно вдалою під кожним оглядом. Її відвідали маси союзовців. Всіх приходів було понад чотири тисячі долярів; розходів — понад дві і пів тисячі долярів; чистий зиск для розподілу на чотири Округи становив 1.491.53 долярів. Після звіту голови, збори висловили признання Комітетові зустрічі і його керівникові, голові Округи Нюарк, Юліянові Баранюкові.

Останньою точкою нарад було затвердження пляну осінньої кампанії цілости УНСоюзу і Пассейської Округи. Доцільний внесок тут поставив голова 182-го Відділу Павло Воїнів, який сказав, що коли всі присутні на нарадах до кінця року придбають лише по одному членові, то квота Округи буде виконана. Так це і слід зробити.

Наради, що проходили направду в дружній атмосфері і були надзвичайно вдалі, закінчив голова І. Хомко подякою всім за участь, апелював допомогти виконати Окрузі квоту, і запросив присутніх до перекуски-гостини, яку приготовили дружини відділових урядовців.

Відділ 368-ий у Маямі вітає членів Головного Екзекутивного Комітету

Під час зустрічі в Маямі (зліва): Тарас Максимович, Уляна Дячук, Андрій Маранюк, д-р Іван Флис і Ольга Максимович.

В неділю, 25-го вересня 1982 року, члени 368-го Відділу в Маямі, Флорида, мали нагоду вітати в Домі Українсько - Американського Клюбу головного предсідника УНСоюзу д-ра Івана Флиса та головного касира Уляну Дячук, які прибули до поблизького Голівуду, Флорида, на чергове річне засідання Братського Конгресу. Зустріч цю зааранжував і нею проводив головний радний УНСоюзу Тарас Максимович, який цього року сповняє також функцію голови Українсько-Американського Клюбу. На зустріч прибуло багато представників місцевих організацій. Український Демократичний Рух репрезентував Ераст Дзюбинський; Об'єднання Сеньйорів – Микола Ракуш; Фонд Катедри Українознавства - Богдан Дейчаківський; 17-ий Відділ Союзу Українок Америки Ірена Ракуш, Українсько-Американську Кредитову Кооперативу — Василь Давидович; українську православну церкву — Катерина Гудівська; Відділ 368-ий — голова Відділу Ольга Максимович і секретар — Андрій Маринюк. Під час зустрічі був присутній також новий парох української католицької церкви Непорочного Зачаття отець Ричард Семенак і колишній секрeтар 368-го Відділу д-р Юрій Цегельський.

Комітет пань на чолі з Анною Максимович приготовили смачну перекуску, яка попередила ділову частину вечора.

З коротким словом виступив д-р І. Флих та Уляна Дячук. Вони поділилися з присутніми проблемами, перед якими стоїть тепер УНСоюз, як спад у членстві, потреба притягнення до праці молодих людей тощо, та дали перегляд стану цілої організації, спинивши їхню увагу на братерській діяльності та плянах на черговіх чотири роки.

Секретар 368-го Відділу А. Маринюк передав головному предсідникові від союзової громади подарунок — 11 аплікацій нових членів, здобутих секретарем і Б. Дейчаківським, та приобіцяли розгортати організаційну працю. Секретар також вручив нові союзові грамоти присутнім на залі членам.

Представник ФКУ Б. Дейчаківський подякував Екзекутиві УНСоюзу за тісну співпрацю з Українським Науково-Дослідним Інститутом при Гарварді і за те, що разом із Фондом Катедри Українознавства погодилася фінансувати книжку про великий голод 1932-1933 років на Україні. Фінансова підтримка УНСоюзу допомогла зреалізувати це велике діло.

Вечір закінчив приємний і гарний виступ відомих у місті і стейті Українських танцюристів у Маямі, які виконали кілька танців. Всі молоді учасники танцювальної групи є членами УНСоюзу; вони на чергове літо плянують або працювати на Союзівці, або доповнити своє вміння участю там же на щорічних курсах українських народних танців.

Трагедія українських родин

Джерзі Сирі, Н.Дж. (с.г.) — Кажуть, що лихо не ходить по лісі, а по людях, а до того можна ще додати, що від призначення-судьби не можна втекти.

Пишучи про „Трагедію українських родин", маю на увазі лише два випадки, які потрясли українськими громадами Джерзі Сити і Кліфтону в стейті Ню Джерзі.

В ранніх годинах 29-го вересня ц.р. в Головній Канцелярії УНС поміж працівниками рознеслась вістка, що мешканка сусіднього дому „Полус Гук", Ірена Пясецька щойно загинула в нещасливому випадку. Покійна поверталася з крамниці, коли вона переходила вулицю, на неї наїхала автом молода дівчина. Викликаний амбулянс забрав її до шпиталя, але ратунку вже не було.

Покійна Ірина Пясецька перед замешканням в домі „Полус Гук" мешкала в Ню Йорку. Весь час побуту, як в Ню Йорку, так і в Джерзі

(Продовження на ст. 6)

Василь Луців

УНС І ОСВІТНО — ВИХОВНА СПРАВА

„Наша газета від днесь буде вірним речником ідеї независимости руського (читай українського) краю в Европі, і буде непідкупним вказателем дороги, по котрій русини в Америці мають ступати, щоб стати провідниками руської свободи, і дали перші лепти на престіл вітчини, котра зажадає від нас матеріяльної помочі в годині повстання і боротьби за волю"

(Редакційна. „Свобода" ч. 44,12,-го грудня 1894.)

На вільній землі Вашінгтона поселялися поодиноко чи спорадично наші земляки від століть. Деякі дослідники думають, що вже тисяча літ тому, могли приїхати наші брати разом із норманами. Не улягає сумнівові, що після полтавської програної сотні, а може й тисячі козаків переслано в Сибір, переплили на Аляску а звідтіля на інші території Америки. Знаємо, що після польських невдалих повстань чимало нашого брата подалося на скитання, а чимало з них добрили аж за океан, що підтверджують прізвища американських дослідників.

У своїх викладах „Історії української еміграції Північної Америки" я поділив еміграційні наплини на: 1) Політична еміграція - від початків колонізації Америки до половини XIX сторіччя; 2) Зарібкова еміграція - від другої половини XIX сторіччя до Першої світової війни; 3) *Політично-зарібкова еміграція - між двома війнами*; 4) Політична еміграція - приплив скитальців по Другій світовій війні.

Доля Українського Народного Союзу пов'язана із початками зарібкової еміграції і тягнеться золотою ниткою по наші дні. Щоб зрозуміти, які труднощі і перепони стрічав УНС на своєму 90-літньому шляху, наведу слова д-ра Луки Мишуги: „Ті елементи з нашого народу, що прибули тоді до Америки, самі не знали ні своєї правдивої назви, ні свого роду, ні свого національного ідеалу". (Пропам'ятна книга УНС", 1936). Такі були початки, і тільки завдяки нашим Церквам, Українському Народному Союзові, а опісля й іншим організаціям, національна свідомість і культурний рівень нашої, тодішньої еміграції поправщав.

УНС, званий „Батьком-Союзом" має чималі заслуги не тільки у збудженні національної свідомости нашої зарібкової еміграції з-перед Першої світової війни і у поглибленні цієї свідомости до наших днів, але й відзначився в економічно-запомоговій площині як для своїх членів, так і для всієї спільноти в Америці а навіть в діяспорі.

РІДНІ ШКОЛИ Й УКРАЇНОЗНАВЧІ СТУДІЇ

Завданням УНС було допомагати своїм членам матеріяльно, але життя диктувало чим раз більші вимоги. Спершу, як пише д-р Л. Мишуга: „Несміливі виступи з українською назвою і „Україною" а опісля спонтанна боротьба з ворогами нашої незалежности, боротися за освіту й пробудження національної свідомости". Спершу була одна парафіяльна школа, а з часом і при фінансовій, неохорогтній допомозі УНС постала гімназія і коледж для семінаристів у Стемфорді, Конн., та коледж для дівчат у Факс Чейсі, Па. Тай не тільки це. Вже в 1930-их роках УНС ініціював і допомагав фінансово курсам української мови веденим О. Стеткевичем в Колюмбійському університеті. Правда, з огляду на зміни в Колюмбійському університеті в 1938 році ці курси припинено, а на їх місце улаштовано цикл доповідей про Україну. Кожної п'ятниці добірні доповідачі, як Ю. Вернадський, С. Шумейко, М. Чубатий, О. Кошиць, Л. Мишуга чи А.П. Колман, К.О. Меннінґ та Г.Г. Тилман мали доклади чи то з історії України, чи нашої культури, музики тощо. Ці доповіді ініціював і фінансував Український Народний Союз. Дотації на українські студії в Гарвардському університеті теж нараховують кільканадцять тисяч долярів від самої лиш Централі. Безперечно, що тих декілька прикладів не вичерпує повністю праці і допомоги Союза-Батька нашому рідному шкільництву чи курсам українознавства в різних американських університетах. Одним УНС давав дотації, іншим - як от Пенсильванійському стейтовому університеті (а він не єдиний) подаровано англомовну енциклопедію українознавства, від літ висилається ґратісовий номер „Український Квартальника" та „Свобода", а на книжки дається 50 відсотків знижки. Не буде пересади, якщо скажу що деякі рідні школи і університети дістають від Народного Союзу систематичну фінансову підтримку.

Згадуючи побіжно, і не входячи в деталі, ініціятиву УНС та його допомогу, необхідно згадати оті тисячі долярів,вложені на стипендії для наших студентів-союзовців. Чимало з них зайняло сьогодні в громадському й культурному житті країни і наших громад визначні місця. Багато з них очолює наше громадське, церковне і політичне життя. Дехто став фінансовим тузом і долучається своєму конті мільйони долярів, річ ясна, не забуваючи про українську церкву і громаду, гойно їх спомагаючи. Коротко, гріш вложений Союзом-Батьком на нашу студіюючу молодь,повернувся сторицею...

„Просвіти" УНС

Перші зарібкові еміґранти не мали змоги провести часу на культурному дозвіллі. Щоправда,дехто привіз зі собою „зі старого краю" книжочку-дві,але було чимало таких, що й читати не вміли. Єдиною розвагою після важкої праці для багатьох була горілка. Правда, з часом приїхали наші священики, почато будову церков, а опісля прийшла черга на культурну працю - на „Просвіти". На 12-ій Конвенції УНС в 1912 році ухвалено засновати т.зв. шкільний фонд, оподатковуючи кожного союзовця трьома центами місячно. Створено Просвітну Комісію, яка займалася організуванням учительства і виданням книжок. Ред. А. Драган пише, що: „У звідомленні з основуючої першої Конвенції УНСоюзу в пенсильванійському містечку Шамокіні 22-го лютого 1894 року м.і. читаємо: Коли прийшло до обговорення читальнь, які обов'язково має закладати в себе кожне товариство, що належить до Українського Народного Союзу, тоді о. препорот Товт з правдивою українською щедрістю зобов'язався спровадити на свій кошт дві тисячі книжок для читалень, а о.Григорій Грушка прирік посилати даром газету „Свобода" до кожної читальні в Америці".

І саме ота ініціятива і матеріяльна допомога УНС відкрила навстіж ворота для українського працюючого люду в Америці. Саме оті „Просвіти", взоровані на матірному ті „Просвіта" у Льва-городі, цементували, освідомляли і розважали нашу громаду. Сміливо можна твердити, що Церква і „Просвіта" були в той час єдиними центрами навчання Божих правд і освіти. Символом оцієї важливої праці Батька-Союзу являється тодішня печатка УНС - „Відкрита книга і трираменний хрест, над яким простягаються братньо стиснені дві руки". (Із ухвали І-еї Конвенції УНС в Шамокіні, за А. Драганом).

Очевидно, по довгих роках успішної праці „Просвіт" прийшла депресія. З огляду на недостачу фондів УНС був змушений припинити субсидії на різні культурні ділянки. Правда, як пише О. Рев'юк в Ювілейному Альманасі за 1944 рік - "... Нині з тих читалень майже нічого не остало, хіба, назви деяких товариств, невеликі шафки з книжками в інших. Назагал читалень нині нема".

І,правду кажучи, хоча ця праця не увінчалася повним успіхом і хоча читальні „Просвіти" не перетривали до наших днів, свою громадсько-освітну і культурно-освідомлюючу працю вони таки зробили. Ще більш важною була видавнича справа Українського Народного Союзу. Вона теж „з'їдала" чимало гроша, але провела ще більш успішну працю як „Просвіти".

Видавнича діяльність

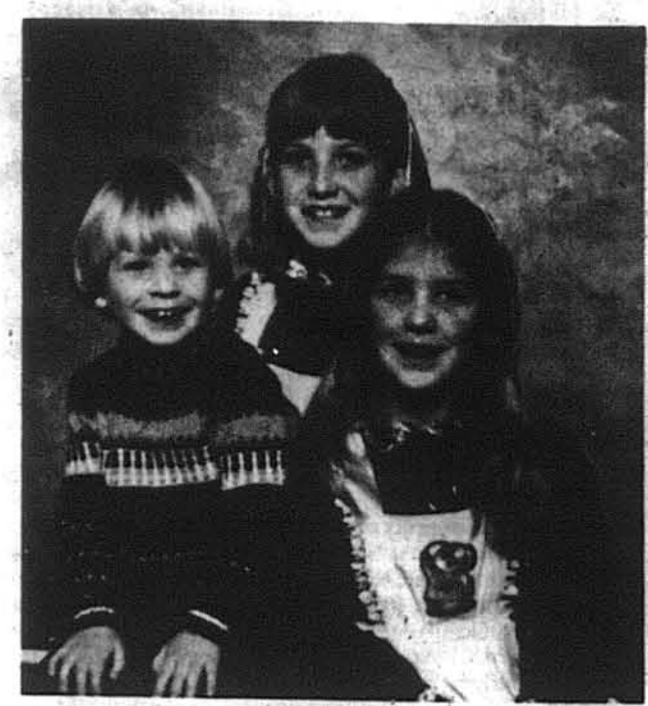
Про видавничу працю Українського Народного Союзу писали св. п. Б. Кравців, О. Бережницький, К. Крупський, Л. Полтава та інші. Все ж таки треба

(Продовження на ст. 6)

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

ВЗАЄМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: УНС ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ МОЛОДІ, МОЛОДЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ УНС

У теперішній організаційній кампанії Українського Народного Союзу окрему увагу віддається організації молоді. Забезпечення молоді в УНСоюзі має вітальну вартість, як для самої молоді, так і для УНСоюзу та всієї нашої української громади на північноамериканському континенті, для їх взаємного майбутнього. Для підкреслення цієї уваги і важливости „Свобода" публікує в цій кампанії фотознимки новоприєднаних молодих членів УНСоюзу, якщо — очевидно — ці фотознимки нам надіслано.

Адам, Ліса й Алісон Нікуліч, нові члени 10-го Відділу УНСоюзу при Першій Українській Євангельсько-Баптистській Церкві в Філядельфії. Купили забезпечення в УНСоюзі для своїх внуків дідуньо Леон і бабуня Анна Нікуличі.

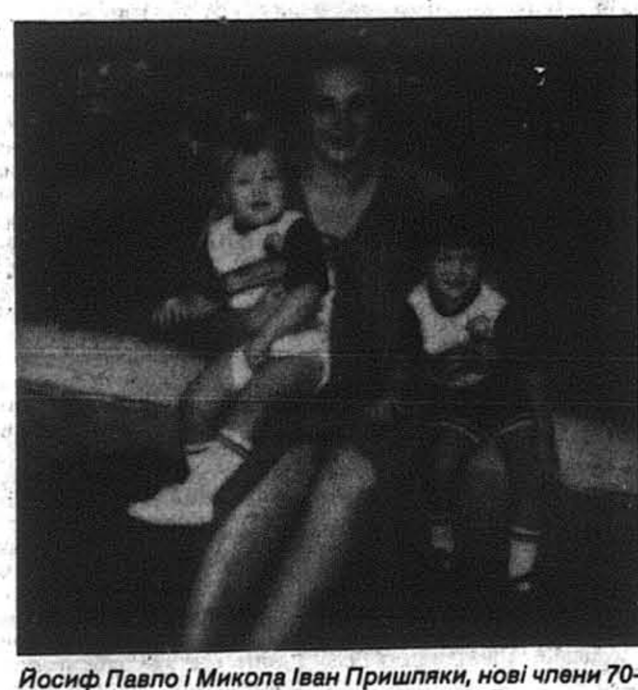

ЧОТИРИ ПОКОЛІННЯ

Пані Наталія Аренд вписала свою правнучку Арету Рому Іващенко до 399-го Відділу УНСоюзу „Леви" в Чікаґо. По правій стороні стоїть бабця Аретки, Богданна Фридер; по лівій мама, Зорянна Іващенко.

Михайло і Дженіфер Соня Кнауб, нові члени 245-го Відділу УНСоюзу в Трентоні, яких записали в члени дідуньо Микола, голова Відділу, і бабуня Соня Голінко.

Йосиф Павло і Микола Іван Пришляки, нові члени 70-го Відділу УНСоюзу в Джерзі Сиτі. Н.Дж. з мамою Синтією Анною Пришляк.

Ляриса Христина Макарчук, доня Юрія і Алісон Макарчук, нова членка 8-го Відділу УНСоюзу в Йонкерсі, Н.Й.

Олександер Іван Сушко, син Ярослава й Ірени Сушко, новий член 320-го Відділу УНСоюзу Братство Пресвятої Тройці в Балтіморі, Мд. Батьки Олександра Івана, брат Адріян і сестра Софія, як теж їхня бабуня Евгенія Чорняк — усі є членами 320-го Відділу КНС.

Крістофер Михайло Голойда, син д-ра Василя і Патриції Голойдів. Внука вписали до 399-го Відділу УНСоюзу „Леви" в Чікаґо панство Володимир і Марґарета Голойди. П. В. Голойда — великий любитель спорту, колишній голова УАСТ „Леви" в Чікаґо.

Маркіян Євген Липак, новий член 367-го Відділу УНСоюзу, якого записали до УНС дідо і бабця, Микола і Марія Липак.

Данило Іван Мякуш, син Ігоря й Ірени Мякушів, новий член 106-го Відділу УНСоюзу в Чікаґо.

Ляриса Ґумовська, доня Любомира і Галини Ґумовських, нова членка 371-го Відділу УНСоюзу в Нюарку, Н.Дж.

Михайло П. Целух, син Надії і Михайла Целухів, новий член 42-го Відділу УНСоюзу в Пассейку, Н.Дж.

Тессіка Анна Фалсі, нова членка 200-го Відділу УНСоюзу „Вільна Україна" в Озон Парку, Н.Й., яку вписала до УНС її бабця Анна Кушнірчук.

Патриція Гелен Долф, доня Каті і Говарда Долф, нова членка 367-го Відділу УНСоюзу в Рочестері, Н.Й. Вписали свою внучку в члени УНС бабуся і дідусь Олена і Никола Кушлики.

Лука Михась Фалсі, новий член 200-го Відділу „Вільна Україна" в Озон Парку, Н.Й., якого вписала до УНС його бабця Анна Кушнірчук.

Меліса-Єлена Мартиненко, наймолодша членка 245-го Відділу УНСоюзу в Трентоні, Н.Дж., котру записали в члени УНС дідуньо Михайло, секретар Відділу, і бабуня Оля Мартиненко.

Тимотей Андрій Гарасим, син Варвари і Богдана Гарасимів, новий член 27-го Відділу УНСоюзу в Нюарку, Н.Дж.

Романа Христина Крицак, доня Віри і Романа Крицаків, нова членка 76-го Відділу УНСоюзу в Нюарку, Н.Дж. Вписали наймолодшу внучку в члени УНСоюзу бабуня Марія та дідуньо Стенлі Стефанів.

Дамян Павло Матусяк, новий член 399-го Відділу УНСоюзу „Леви" в Чікаґо. Записали його до УНС батьки Ляриса і Богдан Матусяки. П. Богдан Матусяк є касиром УАСТ „Леви" в Чікаґо.

Меланія Анна Борис, доня Івана й Анни Борисів, наймолодша членка 154-го Відділу УНСоюзу в Філядельфії, Па.

Стефан Роман Терлецький, син Едварда і Юліянни Терлецьких, новий член 471-го Відділу УНС в Монтреалі, Канада.

Таня Марія Сімокайтіс, донечка Петра й Олесі Сімокайтіс, нова членка 157—го Відділу УНСоюзу в Чікаґо. Вписали внучку Таню Марію її дідусь та бабця Володимир і Лідія Матичак.

Роман Іван Іваськів, син Марії і Левка Іваськів, новий член 430-го Відділу УНСоюзу в Філядельфії. Забезпечили свого вже другого внука його бабуня Оля і дідусь Ярослав Іваськів.

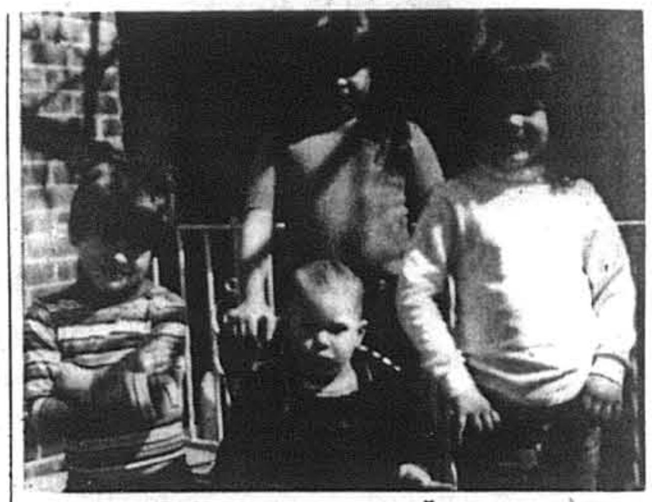
Станислав Микола Федюк, новий член 489-го Відділу УНСоюзу в Ню Йорку, якого записали до УНС батьки д-р Семен і Мирослава Федюки.

Андрій Петро Бакай, син Степана й Емілії П. Бакай, новий член 350-го Відділу УНСоюзу в Стемфорд, Конн.

Дмитро Роман Луців, наймолодший член 339-го Відділу УНСоюзу в Філядельфії. Новий член Дмитро Роман є сином Роксоляни і Михайла Луців, секретаря цього Відділу та внуком довголітніх членів УНС Анни та Мирослава Кушнір.

Лінда Анна, Таня Марія, Іван Йосиф і Михайло Пригода, діти молодого Івана Пригоди, нові члени 200-го Відділу УНСоюзу „Вільна Україна" в Озон Парку, Н.Й. Вся родина Пригодів належить до УНС. Подбали про те батьки, як рівнож бабуня Анна та дідуньо Іван, що є секретарем 200-го Відділу.

Марко Лев Чировський, син Марусі (з дому Геврик) і Лева Чировських з мамою, новий член 445-го Відділу УНСоюзу. Вписав свого внука Марка Лева в члени УНС дідо мґр Іван Геврик, голова Контрольної Комісії УНСоюзу і секретар 445 Відділу.

Михась і Христина Васько, діти Петра й Анни Васько, нові члени 70-го Відділу УНСоюзу в Джерзі Сиτі, Н.Дж.

Ніна Олена Ґрагам, донечка Петра та Лесі зі Сохорів Ґрагам з Брукс, Мейн, наймолодша членка 368-го Відділу УНСоюзу ім. М. Лисенка вМіямі. Першу свою внучку Ніну Олену вписав у члени УНСоюзу дідусь Йосиф, знаний підприємець і громадський діяч Міямі. Мама Ніни, молода мисткиня Леся Сохор-Ґрагам, дідусь Йосиф і бабуся Марія Сохори є членами УНСоюзу.

Корі Тайлер Чута, син Дони і Петра Чута, новий член 93-го Відділу УНСоюзу в Потакет, Ровд Айленд. Вписали Корі в члени УНСоюзу його бабуня Марґарета і дідусь Іван Чута, які є членами 93-го Відділу УНСоюзу.

Мішел Ромка Д'Орлінс, доня Романа і Марії Радавец, нова членка 414-го Відділу в Ню Гейвені, Конн. Вписала свою внучку Мішел Ромку в члени УНСоюзу її бабуня Катерина Радавец.

Михайло Осип Берґерон, новий член 423-го Відділу УНСоюзу в Чікаґо. Дідусь, д-р Олександер з бабунею Сас Яворською зв'язали свойого первородного внука Михайла Берґерона з українською громадою в ЗСА, вписавши його до молодечого відділу УНС ч. 423 і викупивши стипендійну грамоту. Не виключають, що малий Михась буде брати участь в курсах українознавства на „Союзівці" та буде разом з батьками відвідувати той клаптик української землі в ЗСА. Д-р Олександер Сас Яворский є знаний українській громаді з телевізійної програми „64,000-е питання" в змаганнях із знання історії ЗСА. Він є автором також двох книжок, в яких висвітлює загрозу комунізму в ЗСА і світі. Родина проживає в Аббевілл в стейті Люїзіяна, де д-р О. Сас Яворський є ветеринарним лікарем.

Христофер Михайло, син Христофа і Дарії Ячмьонки, новий член 157-го Відділу УНСоюзу в Чікаґо. Вписали внука Христофа Михайла в члени УНСоюзу його дідусь та бабця Володимир і Сузанна Савка.

Наташа Лі Доносо, доня Соні і Джека Доносо, нова членка 93-го Відділу УНСоюзу в Потакет, Ровд Айленд. Вписали Наташу в члени УНСоюзу її бабуня Марґарета і дідусь Іван Чута, які є членами 93-го Відділу УНСоюзу.

Ліліяна Найден, доня Роксоляни і Михайла Найден, нова членка 14-го Відділу УНСоюзу в Нюарку, Н.Дж. Вписали Ліліяну в члени її дідусь та бабця Богдан і Марія Робаки.

Іван Сінченко, новий член 347 Відділу УНСоюзу Т-ва „Запорозька Січ" у Мілвіл, Н.Дж. Коледжове забезпечення в УНСоюзі купив йому, як дарунок, його хресний тато Іван Марченко.

Наталія Марія Допян, нова членка 106-го Відділу УНСоюзу в Чікаґо, Ілл. Вписали свою внучку в члени бабця і дідо Василь Гораки.

Андрій М. Микита, син Ігоря Р. і Віри Микитів, новий член 134-го Відділу (Пластового) УНСоюзу в Ратерфорді, Н.Дж. Вписали Андрія в члени УНСоюзу його дідо Роман і бабуся Галина Микити.

Мері Ілін Федаш та Михайло Віллям Федаш, нові члени 266-го Відділу УНСоюзу в Амстердамі, Н.Й. Вписали їх у члени їхня бабуня та дідусь Марія і Теодор Федаші.

Марко Петро Пенґрин, син Петра і Розалії Пенґрин, новий член 336-го Відділу УНСоюзу в Клівленді, Огайо.

Адам Віллям Ґец, син Франка й Ольги Ґец, новий член 353-го Відділу УНСоюзу в Ню Бранзвик, Н. Дж. Вписав свого внука в члени УНС дідусь Микола Яворський.

Михась Сінченко, новий член 347 Відділу УНСоюзу Т-ва „Запорозька Січ" у Мілвіл, Н.Дж., якому, як дарунок, коледжову грамоту в УНСоюзі купив його тато Анатолій Сінченко.

УНС і освітно...

(Продовження зі ст. 4)

хоча побіжно проглянути і цю ділянку великої і успішної праці УНС.

Газету „Свободу" започатковано в 1893 році і спершу вона виходила, як тижневик. В 1915 році почала виходити тричі тижнево, а з 1921 року - щоденно. Це наш найстарший часопис діяспори. Першим редактором „Свободи" був о. Г.Грушка. Від тої пори дванадцять редакторів і ціле гроно співредакторів та співпрацівників окрилюють чи окрилювали цей наш цінний часопис. Так як редактори „Свободи" відомі громадянству згадаю імена деяких визначних співпрацівників. Листуючи пожовклі сторінки часопису чи модерні пластинки мікрофільму бачимо праці таких заслужених авторів, як І. Франко, В. Стефаник, В. Гнатюк, М. Коцюбинський, П. Мирний, Б. Лепкий (у мене є деякі з його листів в Америку), В. Будзиновський та чимало інших авторів. „Свобода" теж передруковувала праці всіх замітніших письменників України. Крім цього в „Свободі" були і є сторінки чи то жіноцтва чи педагогічно-виховні, чи спортові чи молодечі. Ба, був час, що в „Свободі" друкувався літературний тижневий додаток. Окремо виходить з 1933 року англомовний „Український Тижневик" уміло редаґований і більшістю присв'ячений нашій англомовній молоді і справам які їх цікавлять.

І про дітвору не забув Союз-Батько. В часі Першої світової війни (1914-1918 рр.) виходив журналик для дітей „Цвітка", а від 1954 року „Веселка" - між двома війнами виходив ще англомовний журнал для молоді та в мене збереглося лише декілька чисел і більше про нього сказати не можу.

Колосальне значення мали теж книжні видання. Першими були Альманахи-календарі. Перший з них появився в 1897 році, а останній з чергових у вас на руках. Різноманітність змісту цих альманахів цікавила і простого робітника, і підприємця, і професіонала чи іншого любителя книжки. Автори статтів чи то прикрашують сторінки цих календарів своїми працями.

Крім альманахів, УНС видав низку популярних книжечок для народу. В роках 1896-1906 надруковано біля 50 книжечок, а в часі Першої світової війни 24 т. зв. „просвітні листки". Крім цих двох серійних видань появилося чимало інших брошур. Очевидно не всі видання тих давно минулих днів збереглися, назви деяких книжечок „виловлювали" з інших джерел, наприклад, Б. Кравців подав назву „Розмова Русина з Поляком" на основі нотатки о. Н. Дмитрова в „Свободі".

В основному ж найбільшу працю провів УНС видаючи низку солідних праць, як українською мовою, так і англійською. Годі вичисляти всі оті цінні видання та не можна поминути таких праць, як от - твори М. Грушевського, Д. Дорошенка, Д. Донцова, Л. Мишуги, Ю. Вернадського, А. Драгана, Л. Луцева та інших. З англомовних авторів слід згадати В.Г. Чемберлена, К. А. Меннінґа, Д. Сновида, С. Шумейка, М. Лучковича і чимало інших. Хіба вінком і завершенням отих праць являється так необхідна в американських університетах двотомна англомовна енциклопедія.

Цей короткий огляд не вичерпує теми, але є низка допоміжних статтей різних авторів ,яка допоможе дослідникам, а уважаємо, що тема заслуговує на докторську дисертацію.

Організування та виховання молоді

Батько-Союз від зарання дбав про своїх діток і, як згадано вже, читальні, а теж хори, драматичні гуртки і спортові клюби, що існували від зарання в Ню Йорку, Чикаґо, Пітсбурґу, Скрентоні, Олифанті та в інших містах почали гуртувати союзову молодь. Великий перелом зроблено, купуючи в 1952 році в Кетскильських горах відпочинково-розвагову оселю Союзівку. Як сьогодні пам'ятаю захоплення Союзівкою моєї доні, що працювала там одне літо чи живу радість учнів і студентів семінарії св. Василія зі Стемфорду, з якими я їздив літом на Союзівку. Тут і мистецькі виступи та концерти, тут і доповіді, і конференції, і курси українознавства і такі важні для молоді спортові змагання.

У своїй статті Л. Полтава згадує про заклики УНС, щоб брати участь в житті Союзівки під час літа. „Пошліть своїх дітей від 7-11 років життя до дитячого табору на Союзівці, де вони під дбайливою і фаховою опікою та за невелику оплату зміцніють фізично й духово". Заохочувано й старших, пише він дальше! "Пішліть своїх старших дітей від 16-21 року життя на Українознавчі Курси на Союзівку, де вони проведуть чарівні вакації й доповнять своє знання про Україну". Як пише Д. Слободян в 1967 році „...за 15 років її існування, без перебільшення можна сказати (її заслуга) небуденна! Подам декілька цифр: близько 800 студентів закінчило Курси Українознавства, понад 1,000 дітей перейшло через наші літні табори для хлопців і дівчат, понад 2,000 студентів і студенток українського роду було тут затруднених, як працівники Союзівки, в такій чи іншій формі. Тисячі молоді взяли участь в щорічних контестах „Міс Союзівки" чи в масових спортових імпрезах, як тенісові, пливацькі, відбиванкові турніри..." Як бачимо цей перелік за перших 15 літ дійсно імпозантний. Від того часу знову пройшло 15 літ і не буде перебільшення, якщо на основі власних спостережень скажу, що кількість молоді на Союзівці, в порівнянні з першим 15-літтям напевно збільшилася хоча втричі більше.

Особливо Курси Українознавства і спорт дуже популярні на Союзівці. З. Снилик пише, що в серпні 1966 року, коли то мали розігратися крайові тенісові першенства Української Спортової Централі Америки і Канади, люнув як з цебра дощ і не було змоги почати змагання. І саме тоді на виручку приходить УНС. Тодішній предсідник Й. Лисогір, не вгаваючися, платить кошти закритої тенісової залі в поблизькому містечку, щоб тільки змагання відбулися. Це свідчить про глибоке зрозуміння Головного Уряду Союза-Батька для спорту, для молодечих розваг.

Відомі теж суботні мистецько-розвагові імпрези в залі „Веселка". На Союзівці виступало чимало наших американських та европейських чи канадських мистців. Ба, цілі ансамблі виступають на Союзівці - хорові, театральні, танцювальні і проче. На окрему увагу заслуговує, як пише господар Союзівки В. Квас, у 1956 році відбулося, при великому здвизі народу, відкриття пам'ятника Т. Шевченкові, роботи О. Архипенка. В 1964 році, теж при здвизі народу відбулося відкриття пам'ятника гетьманові І. Мазепі, виконаного С. Литвиненком. Знову ж у 1965 році відбувся перший у вільному світі З'їзд Українських Журналістів Америки й Канади. І вкінці теж знаменна подія у 1968 році — відвідини Союзівки Патріярхом Йосифом Сліпим. В 1981 році цю оселю офіційно відвідав Митрополит Стефан Сулик. Літом минулого року там теж перебував Блаженніший Владика Мстислав.

І так цей короткий огляд добігає кінця. З нього бачимо який великий вклад дав Український Народний Союз в освітньо-виховній справі. В багатьох починаннях Батько-Союз був піонером. В інших включався в роботу і допомагав тим організаціям, які вели дану працю чи то серед старшого громадянства, чи серед молоді. Рівно ж ці грубі тисячі уділені з фондів на поміч українській студіюючій молоді теж не пішли намарно. Про фінансову допомогу - перш усього членам УНС, а там і іншим, особливо нашій інтеліґенції, можна висловити словами Б. Лепкого з його листа з 1923 року „Спасибі, Вам Дорогі земляки, що не забули про мене". До речі тут додати, що він друкувався в альманахах УНС від 1914 до 1940 років. А скільки то гроша вислано на Україну, допомагаючи нашим інвалідам. „Просвіті", видавництвам, студентській молоді, на будову церков і народних домів тощо.

Саме завдяки виданням Батька-Союзу і культурно-освітній праці на Союзівці сотні нашої молоді побільшили, поглибили а то й збудили в собі не тільки любов до рідного українського народу, до нашої культури, традиції і обрядів, але не рідко вперше з цим запізналися. І саме завдяки цьому у них збудилася національна свідомість, любов до всього рідного і бажання працювати для української спільноти в Америці і для всего українського народу, поневоленого на рідних землях. Ця молодь продовжуватиме нашу працю, може ще з кращими успіхами, бувши амбасадорами української державницької справи на вільній землі Вашінґтона і допомагаючи українському народові у боротьбі за його волю, соборністяь та незалежність.

Управа 42-го Відділу в Пассейку вшанувала Назара Михайлишина

Пассейк, Н. Дж., (с.г.). — У вівторок, 14-го вересня ц.р., Управа 42-го Відділу УНСоюзу, Т-во ім. Тараса Шевченка, приготовила милу несподіванку, яка була і прощанням для довголітнього члена Управи Назара Михайлишина.

Відходячи на заслужену емеритуру, Назар Михайлишин постановив переїхати з дружиною Наталією на стале перебування до Александрії, стейт Алабама, де їхній син Орест є військовим старшиною.

Довідавшись про це, Управа 42-го Відділу, головою якого є Іван Хомко, постановила приготовити вечірку-гостину, щоб за союзовою традицією висловити признання за довголітню працю членові Управи. Як плянували, так і зробили, а всім порядкували члени Управи: замовили залю в Українській Централі, замовили чудову плякетку з українським написом, жінки-союзовці — члени Управи, приготували перекуску.

Про плян знали всі члени Управи й контрольної комісії і тому всі прибули на визначений час, а відтак рекордовий секретар Василь Марущак приїхав з Назарем Михайлишиним, для якого направду було милою несподіванкою бачити всіх своїх приятелів, які прибули попрощати його і побажати йому щасливої дороги.

Вечірку відкрив і нею проводив голова Відділу, а разом і голова Округи І. Хомко. Він коротко з'ясував ціль гостини, висловив Н. Михайлишинові в імені Управи подяку за віддану працю на пості касира Відділу на протязі 28-ми років і за працю — два роки опікуном хворих, та вручив солснізатові гарну плякетку, на якій подані були найважливіші факти з праці цього заслуженого союзовця для Відділу.

Приймаючи плякетку, Н. Михайлишин майже зі сльозами на очах дякував друзям праці за високе відзначення, а що він — майстер веселих оповідань - анекдотів, то опісля сказав дещо навесело.

Присутній на урочистості головний організатор УН Союзу Степан Гавриш зложив подяку Назареві Михайлишину за віддану працю для УНСоюзу, бажаючи йому щастя і здоров'я на новому місці поселення.

Назар Михайлишин народився в селі Биків, повіт Перемишль. Україну залишив у листопаді 1942 року, коли був змушений виїхати на працю в Німеччину. По закінченні війни він прибув до ЗСА і поселився в Пассейку. Тут, по двох тижнях побуту, секретар 42-го Відділу Петро Головачук „завербував" його до Союзу, де його під час перших Річних зборів Відділу обрали опікуном хворих. У Пассейку Н. Михайлишин мешкав весь час, аж до виїзду 18-го вересня цього року до стейту Алабами. З нового місця замешкання союзовець Назар пише, що „тут нема чорних ні порторіканців, а тільки правдиві американці, але я не можу зрозуміти їхньої мови".

На цій гостині присутніми були майже всі члени Управи Відділу: Іван Хомко - голова, Ярослав Галабурда - заступник голови, Іван Блиха - секретар, Барбара Тижбів - касир, Василь Марущак - рекордовий секретар, Микита Юрченюк - Контрольна комісія, Анна Марущак, Володимир Оліярник - опіка над хворими, і Михайло Тижбір - хорунжий - прапорщик. Крім того були тут члени Відділу та інші приятелі, які прийшли попрощатися з другом. На закінчення всі ще раз бажали родині Михайлишиних щасливої подорожі, спокійного життя і всіх Господніх ласк. Відспіванням „Многоліття" закінчено цю союзову вечірку.

Трагедія...

(Продовження зі ст. 4)

Сиrі, вона була заанґажована у громадській праці, а головно в Союзі Українок і Пласті. Коли згадую про дім „Полус Гук", то слід додати, що він є під 60-відсотковою адміністрацією УНСоюзу і там мешкає поважне число українських родин, які знають одні одних, і тому вістка про смерть св. п. І. Пясецької була пригноблюючою для мешканців цього дому.

Нещасний випадок зі св. п. Іриною Пясецькою стався у середу, 29-го вересня, а вже в четвер, 30-го вересня, автор цієї статті одержав вістку про інший нещасливий випадок у Кліфтоні. Наш земляк Антін Москаль, повернувшись з праці, почав їсти вечерю, яку йому подала дружина Анна. До вечері йому забажалось мати квашені огірки, які переховуються у півниці. Пішов по огірки і коли повертався зі слоїком в руці, поховзнувся на сходах і впав так нещасливо, що стався вилив крови в мозку. Дружина викликала амбулянс і його забрали до шпиталя, де він помер на операційному столі.

Полагоджуючи справи похорону дружина Покійного не почувалася добре і діти забрали її до шпиталя на перевірку. Після бадань їй поставили діяґнозу, що вона перевтомлена і після повернення до хати повинна відпочати. Повернувшись до хати, вона лягла спати, бож наступного дня мав відбутися похорон її мужа. Під час спання доня Катруся і син Іван заглядали до кімнати матері і, здавалось, що вона спокійно спить, али коли діти прийшли вранці збудити матір, то знайшли її мертвою.

Здається, що це перший раз в історії українського поселення в Кліфтоні й околиці з української католицької церкви відбувся похорон, коли хоронили разом мужа і дружину. Це справді була родинна трагедія. Антін мав 70 років життя, а Анна 56 років. Про згадану родинну трагедію обширно писав щоденник північної частини стейту Ню Джерзі „Де Гералд Нюз" з 2-го жовтня ц.р.

На жаль, покійні про яких згадую у цім дописі, не мали жадного забезпечення в Укранському Народному Союзі і тим самим не були його членами. Тож нехай ця стаття буде пересторогою для наших земляків. Ніхто з нас не знає, коли смерть застукає, а вона, капосна, в більшості, приходить тоді, коли її не сподівається. До того, смерть не питає, який вік, і тому кривду роблять родині ті, які часто говорять „я ще молодий-молода і не збираюся вмирати, а забезпечення ще маю час купити". Через це" відкладання" більшість наших земляків, українців Америки й Канади, не мають жадного забезпечення ні в УН Союзі, ні в інших українських братських союзах. А доказом нехай послужить ось що — часто читаємо в пресі або слухаємо патріотичні промови, що на американському континенті живе біля двох мільйонів українців. Але коли порахуємо всіх членів чотирьох українських Братських Союзів (УНС, УБС, СУК „Провидення" і УНП) то ледве чи разом буде 125,000 осіб, а не що грамот. Тоді насувається питання, а куди ж належить і де має забезпечення мільйон з „гаком" українців? Невже ж всі вони не вірять у забезпечення?

КАНДИДАТКИ НА КРАЛЮ І КНЯЗІВЕН УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ В ЗСА

У суботу, 6-го листопада 1982 року, у Філядельфії,. Па., відбудеться 10-ий ювілейний Баль Української Преси в ЗСА, що його спільно влаштовують Фінансова Комісія Світової Федерації Укранських Жіночих Організацій (СФУЖО) та Спілка Українських Журналістів Америки (СУЖА).

Одним із завдань цього Балю є пов'язати українську пресу з молоддю. До кандидаток на конкурс поставлено вимоги не лише фізичної краси, але й духової української культури. Вони знають українську мову, читають українські видання та працюють у молодечих і студентських організаціях. Все це разом творить внутрішню красу кожної кандидатки на кралю і князівен української преси.

Маємо шану їх представити.

АНДРІЯННА ОЛЬГА ГАВРИЛЮК

„Юнак" — 18 років, студентка літератури і соціології в університеті Мериленд. Член Пласту і організує український студентський клюб при університеті. Сестричка, гніздова і гетьманівна 20-ої Орликіяди; член Осередку Праці УСП і кандидатка до куреня „Перші Стежі"; впорядниця на літніх таборах і ЮМПЗ, репрезентантка Станиці до СКУМО, асистентка в Школі українознавства. Зацікавлена театром, грає на фортепіяні і любить подорожувати.

КАТЕРИНА МАРТА РОСОЛА

„Шлях" — 19 років, студентка комерційної адміністрації в Кемден Кавнті коледжі в Кемден, Н.Дж. Була членом танцювальної групи „Верховина" у Фініксі, Арізона. Тепер належить до танцювальної групи „Черемош" у Філядельфії. Брала участь у національних святах як декляматорка. Зацікавлена українським мистецтвом. Малює кераміку, пише писанки і любить вишивати. Зацікавлена українськими народними піснями і любить рисувати.

МАРІЙКА ПАЛАСЮК

„Екран" — 18 років, студентка біології в Ля Саль коледжі у Філядельфії. Член Українського Клюбу при коледжі, член Ліґи Української Католицької Молоді при церкві св. Йосафата. Закінчила з відзначенням школу українознавства „Наша Українська Школа" при СУМА. Любить українські народні пісні, дуже зацікавлена французькою культурою і мовою. Грає „ракет бол" і любить фізичні вправи.

ОЛЯ ТРИПУПЕНКО

„Українське Православне Слово"–20 років, студентка комерційної адміністрації і фінансів при Дрекселл університеті у Філядельфії. Член Скрипкового ансамблю Українського Музичного Інституту, Ліґи Української Православної Молоді, церковного хору при парафії св. Покрови, Пласту й Українського Клюбу при університеті. Колишня вчителька передшкілля при парафії св. Покрови. Грає на скрипці, фортепіяні. Любить українські народні танці і лещатарство.

ГАЛЯ МАЗУРИК

„Українка в Світі" — 18 років, студентка біохемії у Пенсильванійському університеті. Член СУМА і СУСТА. Член Американського почесного товариства і студентського уряду. Виховниця на сумівських таборах, капітан відбиванкової дружини СУМ у Пассейку, член танцювальної групи і сумівської оркестри. Цікавиться українською і еспанською мовами, журналістикою і музикою. Любить вишивати, українські народні танки і спорт — теніс і відбиванку.

ОКСАНА ВІРА МИХАЙЛЮК

„Бюлетень Українського Золотого Хреста" — 20 років, студентка Темпл університету у Філадельфії у ділянці передшкільної педагогіки. Член Театральної Студії Молоді, секретар Української Асоціяції при університеті, скарбник 20-го відділу Українського Золотого Хреста, Пласту, Гуцульського товариства і танцювального ансамблю „Черемош". Грає на фортепіяні і гітарі. Цікавиться театром, музикою і танцями.

ЛЮБА ВІРА МАТКІВСЬКА

„Америка" — 18 років, студентка Вілланова університету у Філядельфії, де студіює гуманістичні науки і бере активну участь в Українському Студентському Клюбі. Вісім років навчалася балету, п'ять років гри на фортепіяні і два роки народних танців. Відзначається у тенісі, де осягнула багато нагород як, наприклад, всеамериканське звання спортовця, тенісу, була фіналісткою в Американському відкритому подвійному чемпіонаті 1980. Теж колишня чемпіонка УСЦАК.

ВІРА ГАФТКОВИЧ

„Вісті СФУЖО" — 18 років, студентка комерційної адміністрації у Ферлі Дікінсон університеті в Ратерфорді, Н.Дж. Член Пласту, відбула вишкіл новацьких виховників, була інструкторкою на спортовому таборі та виховницею на новацькому таборі на „Вовчій Тропі". Сестричка новацького роя у Трентоні. Вчилася балету і гри на фортепіяні. Закінчила школу українознавства в Трентоні. Цікавиться журналістикою і спортом (біги).

АНЯ ГАНАС

„Літопис Бойківщини" — 19 років, студентка математики при Ді Пол університеті в Чикаґо. Член Пласту, виховниця юнацького гуртка; кандидатка до куреня „Спартанки". Зацікавлена в лещатарстві і любить працювати з дітьми.

ЗЕНЯ НАДІЯ МАТКІВСЬКА

Студентка міжнародних фінансів і комерційної адміністрації у Вілланова університеті, „Міс Союзівка" на біжучий рік, активна спортовка УСВТ „Чорноморська Січ" й інструкторка Спортової Школи у ділянці тенісу, багатократна чемпіонка тенісових турнірів; буде символічно репрезентувати на Ювілейному Балі Преси „Підпільні видання України".

НАТАЛІЯ ГОНЧАРЕНКО

„Віра" — 18 років, студентка компюторознавства і математики в Гантер коледжі в Ню Йорку. Член танцювального ансамблю „Український Народний Балет", школи Кобзарського Мистецтва й ансамблю „Гомін Степів". Цікавиться клясичною і народною музикою. Любить гру на бандурі.

ОЛЕНКА РУДА

„Лис Микита" — 18 років, студентка Чеснат Гилл коледжу у Філядельфії у ділянці передшкільної педагогії. Належала дев'ять років до Українського Музичного Інституту; закінчила з відзначенням школу українознавства при парафії св. Покрови. Була головою Українського Студентського Клюбу при Академії св. Василія Великого; акомпаньювала об'єднаним хорам на ювілейному концерті Академії. Виступає у різних співочих групах на українських імпрезах, акомпаньює шкільному хорові при парафії св. Покрови. Цікавиться музикою, журналістикою, французькою мовою та працею з малими дітьми.

ХРИСТЯ ТЕРЛЕЦЬКА

„Народна Воля" — 19 років, студентка театрального мистецтва і компюторознавства в Ратґерському університеті. Член Пласту, Спортового Товариства „Чорноморська Січ", секретарка Української Студентської Громади й активний член Драматичного клюбу при університеті. Учениця Музичного Інституту Америки в Ірвінґтоні, кляси Галі Клим. У 1973-75 роках брала участь у компетиції Асоціяції музичних виховників у Ню Джерзі, здобувши двічі друге місце. Зацікавлена театральним мистецтвом включно з балетом, музикою і поезією.

ОРИСЯ ГРИЦІВ

„Наше Життя" — 17 років, студентка Дрекселл університету у Філядельфії в ділянці бухгальтерії і книговодства. Член Пласту, хору „Русалка" і Українського Клюбу при університеті. Виховниця новачок і юнацька впорядниця, асистентка в „Рідній Школі", зв'язкова хору. Цікавиться історією церкви, стародруками і літописами, народним мистецтвом, зокрема вишивками і ґерданами та народними піснями.

МАРУСЯ ДАРІЯ ҐОЛІНЕЙ

„Квітучі Береги" — 19 років, студентка компюторних програм в Пірс Джуніор коледжі у Філядельфії. Член СУМА і ТУСМ-у, гуцульської танцювальної групи „Черемош" і Театральної Студії Молоді у Філядельфії. Сумівська виховниця і член Управи „Черемош". Зацікавлена українськими танцями, театром і любить спорт — відбиванку.

Вступайте в члени УНС!

Відзначення Листопадових Роковин і 40-річчя УПА в Ню Гейвені

Ню Гейвен (М.Я.). — 64-ту Річницю проголошення ЗахідньоУкраїнської Народної Республіки і 40-річчя Української Повстанської Армії відзначено в Ню Гейвені святочною Академією, яка відбулася у суботу, 30-го жовтня ц.р.

Після відспівання присутніми українського національного гимну, Академію відкрив вступним словом д-р Михайло Снігурович, віцепрезидент УККА і голова місцевого Відділу УККА. Святочне слово виголосив Мирослав Климко, старшина УПА, голова Капітули Золотого Хреста УПА та заступник голови Товариства колишніх Вояків УПА.

У мистецькій частині виступили — Віра Черни, сопрано, при фортепіяновому акомпаньяменті Дж. Верділі. Вона в першій частині концерту відспівала: „Бабине Літо" Д. Січинського та „І не питай мене" того самого композитора, слова О. Луцького. В другій частині концерту вона проспівала „В вигнанні дні течуть, як сльози" і „О, слово рідне", обидві пісні муз. Б. Остапа, слова О. Олеся. Проф. Юрій Цибрівський, фортепіян, і А. Сальво, віольончеля, відіграли Сонату Г-моль частина 5-та Барієре і В. Барвінського Варіяції на українську народну тему. Омелян Марків продеклямував вірш Спиридона Черкасенка „В день Першого Листопада".

Академію закінчено відспіванням усіми присутніми „Не пора".

У неділю, 31-го жовтня, були відправлені Богослуження у намірені українського народу, а після них Панахиди за героїв, що впали за волю України. Ці святкування відбулися старанням УКК, Відділ Ню Гейвен.

Вісті парафії у Сан Франсіско

З доручення Єпископа Іннокентія Лотоцького о. Леонард Корчинський став парохом Української Католицької парафії у Сан Франсіско, Каліф., з днем 8-го травня ц.р. Попередній парох о. Андрій Микита переїхав до Фініксу, Аріз.

Зі зміною пароха наступили деякі зміни у парафії у Сан Франсіско. Новий парох відправляє цілу Службу Божу в українській літературній мові. Парафіяни, які мають дар до співу, відбули цілу низку проб з нот, які замовив для них о. Л. Корчинський.

Дня 27-го червня ц.р. відбулися перші Загальні збори парафії для вибору керівних органів. Збори відкрив молитвою та проводив ними о. Л. Корчинський. Після короткої дискусії рішено створити чотири комітети для окремих завдань та Парафіяльну раду. На голову Літургічно-катехитичного комітету вибрано Марію Іськів, на голову Фінансово-господарського комітету — Мирона Кочана, на голову Імпрезово-обідового комітету вибрано Стефанію Кочан, на голову Комітету молоді і шкільництва — Оксану Сидорак. Загальні збори вирішили, що до Парафіяльної ради мають увійти голови всіх комітетів і два члени парафії, а саме — Роман Косович та Тарас Кульчицький. Новостворена Парафіяльна рада на першому засіданні вибрала на голову М. Кочана, а на секретаря Т. Кульчицького. Рада вже зробила кілька важливих рішень у адміністрації парафії.

З вибором комітетів та Парафіяльної ради законтивізовано значне число парафіян. Почавши від вересня ц.р., відбуваються сходини парафіян, на яких о. Корчинський пояснює катехизм. Число мирян, присутніх на Службі Божій у неділі та свята, подвоїлося.

Парафіяльна рада

Замість квітів на свіжу могилу Дорогого ШВАҐРА

бл. п. д-ра мед. РУДОЛЬФА ФІШЕРА

складаємо 200.00 долярів на ФОНД ЦЕРКВИ в ЛЮРДІ

Антін і Володимир СЛИЖІ
Ярослава ПАНЧУК
Дарія САМОТУЛКА

з родинами

В пам'ять нашого Незабутнього МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

бл. п.

інж. МИХАЙЛА САВЧУКА

в сьому річницю Його смерти (13-го листопада 1975 р.)

складає

100.00 дол. на церкву Пресв. Трійці в Кергонксоні, Н. Й.;
100.00 дол. на церкву Непорочного Зачаття ПДМ в Люрді,

ДРУЖИНА з РОДИНОЮ

8-го листопада 1982 року припадає сороковий день від несподіваної смерти

сл. п.

ІРЕНИ з ГАНКЕВИЧІВ ПЯСЕЦЬКОЇ

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

будуть відправлені

7-го листопада 1982 р., о год. 8:30 вранці у церкві Святої Родини в West Islip, N.Y.
— до участи запрошує РОДИНА ПОКІЙНОЇ

8-го листопада 1982 р., о год. 9:30 вранці, у церкві Святого Хреста, Бостон, Масс.
— до участи запрошує ЦЕРКОВНИЙ ХОР

9-го листопада 1982 р., о год. 8-ій вранці, у церкві Святої Трійці, Кергонксон, Н. Й.
— до участи запрошують ДРУЗІ-ПЛАСТУНИ

10-го листопада 1982 р., о год. 8-ій вранці, у церкві св. Петра і Павла в Джерзі Сіті, Н. Дж.
— до участи запрошують ПРИЯТЕЛІ-СПІВМЕШКАНЦІ дому Павла Гука в Джерзі Сіті, Н. Дж.

Російська...

(Закінчення зі стор. 2)

ної політичної настанови до українського і національного питання в СССР взагалі, збоку Заходу і поставлення відповідного програмового відділовування на дійсність в Україні і в СССР у цілому, із нашою участю.

Перш усього, однак, ми самі мусимо докласти належних зусиль, щоб постійно і аналітично-цілеспрямовано вивчати стосовні проблеми та кожночасно бути в стані покласти їх на координати ефективної практичної діяльности. І водночас вкласти їх поодинокі виміри у цілісний образ становища на рідних землях. Бо й сама русифікація має не лише різні виміри і параметри, але ще важливіше: попри всі шкоди і удари, що їх вона приносить, існує теж проти неї опір, а її перекоси і перевиміри є не раз куди складніші, ніж це могло б на перший погляд видаватися. Для прикладу наведемо репліку Ксені, героїні роману Миколи Руденка „Орлова балка" (в-во „Смолоскип") про русифікацію Донбасу:

„— Взагалі так, — подумавши відповіла Ксеня. — Саме тому не вірю, що русифікація провадиться за рахунок збюрократизованого міщанства. Воно ж у собі нічого не несе. І потім... Нація — не лише мова. Я, скажімо, дуже легко переходжу на російську. І люблю її. Лермонтов, Тютчев, Блок... Хіба можна їх не любити? Та якби хтось захотів відібрати в мене Лесю або Тараса... Існує дух нації. Дух землі, яка нас вигодувала. Його ліквідувати не можна. Це головне. А надмірне захоплення мовою сусідів... Інколи це тільки мова. Колись серед російського дворянства панувала французька. Але ж Росія не офранцузилась..."

Але знову ж: було б небезпечно узагальнювати певні поодинокі прояви та порівняння і зокрема ними себе заколихувати, піддаючись якомусь благодушному самозаспокоєнню і само потішаючому суб'єктивізмові.

Українські мистці...

(Продовження зі стор. 1)

початком концерту у вестибюлі концертової залі.

Концерт відбувається в такому відносно ранньому часі — третя година по полудні, для того, щоб мати час на прийняття — товариську зустріч, яка відбудеться відразу після концерту і вступ на яку коштує додатково 15 долярів. Це буде нагода, як і минулого року, провести прегарно вільні хвилини в неділю по концерті в добірному товаристві.

Крім концерту, якому гості в редакції уділили найбільше часу, була теж тут мова про загальну працю Музею. Як відомо з багатьох нотаток, дописів і статтей у пресі та окремої сторінки УМ у „Свободі", Музей йде нестримним ходом від одного великого почину до іншого, ще більш амбітного. Якраз у цьому часі проходить тут виставка „Втрачені архітектурні пам'ятки Києва", яку просто не вільно не відвідати. Ця виставка теж власне дає відповідь на питання: „Навіщо рідний Музей, якщо в Ню Йорку так багато Музеїв?" Бо де ще інде можна побачити таку виставку з усіма церквами, перлинами архітектури староденного Києва, що були по-варварському знищені московсько-комуністичними ордами в 1930-их роках цього „просвіченого" століття. Виставка і для молоді особливо цікава, бо дає їй ще раз наочні докази дикунства режиму в СССР.

Маючи визнання відповідних американських інституцій, Український Музей не трактовано в Америці „по-мачушиному", як це буває часто-густо з іншими українськими установами тут, і він має не тільки всі звільнення від податків — федеральних, стейтових, чи міських, а навіть дістає чималі грошові дотації. Програми Українського Музею, які не припиняються круглий рік (нема перерви на літо, наприклад) приваблюють велике число відвідувачів і з-поза української громади.

Ростуть програми, ростуть і кількісно музейні експонати, так що нове приміщення Музеєві конче потрібне. Для цього, використовуючи великі й діяльні групи добровольців (це і членки СУА і інші українці і українки), Музей розгортає збіркові акції, а ще більше йому залежить на збільшенні членства, бо основними складниками успіху кожної акції є організація (всі ці кілька сот членів і ревні, охочі до діла добровольці) та фонди-гроші, які треба збільшити, якщо на обрії вимальовується нова будівля — нове приміщення Музеєві.

Досі в цій ділянці дуже багато зроблено і робиться далі (наприклад — часті поїздки в терен директорки Музею), щоб розбудовувати ще краще це унікальне надбання української етнічної групи в ЗСА — Український Музей.

Націоналісти відгукнулися

Точно рік тому, 18-го вересня „Свобода" помістила мою статтю про наймолодших націоналістів, які приїздили до ЗСА і Канади, щоб скріпити визвольну акцію. Організація Українських Націоналістів вишукувала таких хлопців і дівчат, які могли приїхати за океан, (були тут народжені, мали рідню або й не мали), помагала їм фінансово, концентрувала деяких у Празі, інші приїзджали і голосилися у мене або у Владики Володимира Шемердяка, вже покійного, який народився і жив у Пулмані, Ілл. Я писав, не знаючи, де вони, і назвав їх „загубленими".

З тих „загублених" відізвався до мене листом з 8-го грудня 1981 року Ілько Петрик, мати якого походила зі села Рожубевичі, повіту Перемишль.

Він пише: „У вашій статті у „Свободі" Ви згадуєте деякі імена тих наймолодших націоналістів, котрі були моїми товаришами, що приїхали до Америки й опинилися на терені Чикаго. Деякі з тих молодиків відійшли від нас у вічність, інші пропали без вісти, декотрі стали вже сеньйорами і розсіялись по всіх кутках ЗСА. Тих молодих людей звали чомусь „питомками", й вони належали до МУН під назвою Вільні Козаки. Головою їх був Ґреськів, секретарем Кукла. Коли вибухла Друга світова війна, всі хлопці попали в ряди армії ЗСА, деякі з них загинули, інші стали інвалідами. По війні хлопці повернулися, але вже тяжко було зібрати їх знову, після п'ятьох років відсутности.

Подаю вам імена тих усіх, що ви їх знали: Осип Кукла, Теодор Ґреськів, Петро Бавій, Ілько Петрик (Алекс), Михайло Андрух, Іван Смолин, Петро Перцак, І. Ганович, Стефан Стрийків, Павло Поворозник, Михайло Лихолат, Вол. Некига, Стефан Семирак, Стефан Литвин, Стефан Березовський, І. Морозович".

Я навів листа Ілька Петрика в оригіналі. Гарний почерк, грамотно написаний лист, видано, що вчився у гімназії. Живе тепер у Пенсильванії. Я зустрічав його минулого і цього року в Лігайтоні під час свята Дня Праці, запізнав його дружину. Подаю це для історії тих часів, коли ми разом розбудовували Запілля ОУН. Приємні були часи і праця. Минулося, залишилися могили тих молодих людей, що йшли воювати за Україну, а загинули за ЗСА, свою прибрану вітчизну. Ті ... кого я навів у списку, живуть десь в околиці Чикаґо.

Степан Куропась

Мусулманці...

(Продовження зі стор. 1)

Два дні пізніше цей самий представник уряду повернувся назад і повідомив, що розпорядження уряду про покликання до військової служби „тимчасово відкликається". Після того зібрані розійшлися, а ті, що були при війську з гірських племен і боролися проти партизанів були привезені до Кабулу і демобілізовані.

Вміжчасі втрати урядових військ та совєтських окупаційних військ все зростають і від грудня 1979 року виносять біля 30,000 вояків.

Дипломатичні джерела також повідомляють, що 19-го жовтня декілька сотень робітників урядової фабрики пробували пройти в парк Джесин Джесин, але були затримані і розігнані поліцією. Саме в цьому парку були зібрані тоді представники гірських племен. Робітники під час маршу вигукували: „Геть росіян. Кармаль так, совєти — ні".

Президента Кармаля підтримує тепер щонайменше 110,000 совєтського війська, а тисячі совєтських дорадників і спеціялістів керують адміністрацією Кармаля.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Виставка...

(Закінчення зі стор. 2)

раїнського Музею), влаштованих цим Відділом СУА, виставили свої праці мистці: Холодний і Гніздовський.

Молоді жінки цього Відділу, це інтеліґентні, працьовиті, культурні, освічені особи, які не тільки діяльні в СУА, але теж узагалі в суспільно-громадському житті — УОК Центр, Пласт, Бібліотека „Рідної Школи-Пласту" тощо. Вистане згадати, що одна із них є вже вдруге з черги головою Товариства Опіки над Молоддю „Рідна Школа".

Завершенням Тижня Музею, це спільна прогулянка до українських музеїв в Ню Йорку і Бавнд-Бруку трьох філядельфійських шкіл українознавства: Нашої Української Школи, школи при церкві св. Покрови та найбільшої і найстаршої — „Рідної Школи".

І. Дмитрів-Зарудський

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 14-го ЛИСТОПАДА 1982 р.

Джерзі Ситі, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Поступовий Клюб, 70 Відд., о год. 3-ій по пол., в приміщенні УНДому при 91-93 Фліт Стріт в Джерзі Ситі. Проситься членів прибути та вирівняти належні вкладки. — М. Шеремета, секр.

НЕДІЛЯ, 21-го ЛИСТОПАДА 1982 р.

Рочестер, Н. Й. Місячні збори С-ва Пресв. Богородиці 36-ий Відд., о год. 1:30 по пол. у кафетерії школи св. Йосафата при 940 Рідж Рд. у Рочестері. Проситься всіх членок взяти участь у зборах та вирівняти належні вкладки. Дуже важні збори! — Стелла Гошовська, Марія Ковальчук, Параска Демянів.